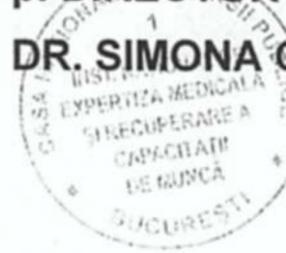

C.N.P.P.	
INSTITUTUL NAȚIONAL DE EXPERTIZĂ MEDICALĂ ȘI RECUPERARE A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ	
INTRARE Nr.	1792/RG
Data	17-05-2017

APROBAT

**p. DIRECTOR GENERAL
DR. SIMONA CĂPRARU**

**CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL
PERSONALULUI INSTITUTULUI NAȚIONAL DE EXPERTIZĂ
MEDICALĂ ȘI RECUPERARE A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ
BUCUREȘTI**

aprobat în ședința Consiliului etic din data de 02.04.2018

AVIZAT JURIDIC

CONSILIER JURIDIC STANCU VASILE

CAPITOLUL I - DOMENIUL DE APLICARE ȘI PRINCIPII GENERALE

Art. 1 – Domeniul de aplicare

- (1) Codul de conduită etică și profesională reglementează normele de conduită profesională a personalului contractual din cadrul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă (INEMRCM) București.
- (2) Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul cod de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul INEMRCM încadrat în baza prevederilor Legii 53/2003 – codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.
- (3) Prevederile prezentului cod de conduită etică și profesională se aplică și persoanelor care lucrează în INEMRCM ca detașați, colaboratori sau studenți/rezidenți.
- (4) Prezentul Cod de conduită etică și profesională al personalului contractual din INEMRCM este aprobat de către directorul general prin decizie.
- (5) Dispozițiile Codului de conduită etică și profesională al personalului din INEMRCM produc efecte pentru toți angajații din instituție de la data comunicării, iar noii angajați vor lua la cunoștință de conținutul Codului de conduită etică și profesională anterior semnării contractului individual de muncă.
- (6) Codului de conduită etică și profesională va fi adus la cunoștința salariaților astfel:
 1. prin intermediul șefilor de secție, laboratoare, compartimente, pentru personalul existent;
 2. prin intermediul șefului Serviciului Resurse Umane - Salarizare, pentru personalul nou angajat;
 3. prin afișarea pe site-ul instituției, pentru persoanele interesate.

Art. 2 – Obiective

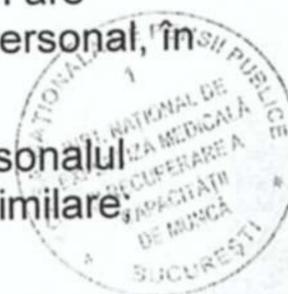
Obiectivele prezentului Cod de conduită urmăresc să asigure:

- a) respectarea drepturilor pacientului;
- b) respectarea obligațiilor profesionale de către personalul din INEMRCM București;
- c) creșterea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție prin:
 - reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției și al personalului din cadrul INEMRCM București;
 - informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului INEMRCM în exercitarea funcției;
 - crearea unui climat de încredere și respect reciproc între pacienți și personalul din INEMRCM București, precum și între salariații instituției.

Art. 3 – Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului din cadrul INEMRCM sunt următoarele:

- (1) prioritatea interesului public – principiu conform căruia personalul INEMRCM are îndatorirea de a considera interesul pacientului mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- (2) asigurarea egalității de tratament al pacienților, principiu conform căruia personalul INEMRCM are îndatorirea de a aplica același regim în situații identice sau similare.

- (3) profesionalismul – principiu conform căruia personalul INEMRCM are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
- (4) imparțialitatea și nediscriminarea – principiu conform căruia angajații INEMRCM sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- (5) integritatea morală – principiu conform căruia personalului INEMRCM îi este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
- (6) libertatea gândirii și a exprimării – principiu conform căruia personalul INEMRCM poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- (7) cinstea și corectitudinea – principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul INEMRCM trebuie să fie de bună credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;
- (8) deschiderea și transparența – principiu conform căruia activitățile desfășurate de angajații INEMRCM în exercitarea funcțiilor lor sunt publice, cu respectarea legislației în vigoare.

Art. 4 – Termeni

În înțelesul prezentului Cod de conduită etică și profesională, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) personal contractual ori angajat contractual – persoana numită într-o funcție în cadrul INEMRCM care desfășoară activități pe baza unui contract individual de muncă în condițiile Legii 53/2003, cu modificările ulterioare.
- b) funcție – ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii, în fișa postului.
- c) interes public – acel interes care implică garantarea și respectarea de către INEMRCM a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale pacienților, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuielii resurselor.
- d) interes personal – orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine sau pentru alții, de către personalul INEMRCM prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării funcției.
- e) conflict de interese – acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului INEMRCM contravine interesului pacientului, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute.
- f) informație de interes public – orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitățile unei autorități publice ori instituții publice, indiferent de suportul ei.
- g) informație cu privire la date personale – orice informație privind o altă persoană identificată sau identificabilă.

CAPITOLUL II - NORME GENERALE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ A PERSONALULUI INSTITUTULUI NAȚIONAL DE EXPERTIZĂ MEDICALĂ ȘI RECUPERAREA A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ BUCUREȘTI

Art. 5 – Asigurarea unui serviciu public de calitate

Toate activitățile din cadrul INEMRCM București trebuie să fie prestate într-un mod profesional și în conformitate cu prezentul Cod, cu procedurile interne ale Institutului și cu prevederile legale în vigoare.

- (1) Personalul INEMRCM București are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul pacienților, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor INEMRCM București, în limitele atribuțiilor stabilite de fișa postului.
- (2) În exercitarea funcției personalul INEMRCM București are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea pacienților în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea INEMRCM București.

Art. 6 – Respectarea Constituției și a legilor

- (1) Angajații INEMRCM București au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
- (2) Personalul INEMRCM București trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorită naturii funcțiilor deținute.

Art. 7 – Loialitatea față de INEMRCM București

- (1) Personalul INEMRCM București are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul instituției în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate aduce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.
- (2) Angajaților INEMRCM București le este interzis:
 - a) să exprime public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea institutului, cu politicile și strategiile acestuia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
 - b) să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Institutul are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;
 - c) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
 - d) să dezvăluie informații la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile Institutului ori ale unor funcționari publici sau angajați contractuali, precum și ale persoanelor fizice sau juridice.
 - e) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului ori INEMRCM București;
 - f) prevederile alin (2) lit a) - d) se aplică și după încetarea raportului de muncă pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene;

- g) prevederile prezentului Cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația personalului INEMRCM București de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

Art. 8 – Libertatea opiniilor

- (1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu angajații INEMRCM București au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor instituției publice în care își desfășoară activitatea.
- (2) În activitatea lor angajații INEMRCM București au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale.
- (3) În exprimarea opiniilor, personalul INEMRCM București trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Art. 9 – Activitatea publică

- (1) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de conducătorul INEMRCM București, în condițiile legii.
- (2) Angajații INEMRCM București desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul INEMRCM București.
- (3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, angajații INEMRCM București pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al INEMRCM București.

Art. 10 – Activitatea politică

În exercitarea funcției deținute, personalului INEMRCM București îi este interzis:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- c) să colaboreze, atât în cadrul relațiilor de serviciu, cât și în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;
- d) să afișeze în cadrul INEMRCM București însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

Art. 11 – Folosirea imaginii proprii

În considerarea funcției pe care o deține, personalul INEMRCM București are obligația de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Art. 12 – Cadrul relațiilor în exercitarea funcției

- (1) În relațiile cu personalul INEMRCM București, precum și cu persoanele fizice sau juridice, angajații instituției sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.
- (2) Personalul INEMRCM București are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul instituției în care își desfășoară activitatea, precum și ale persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:
 - a) întrebuintarea unor expresii jignitoare;
 - b) dezvăluirea aspectelor vieții private;
 - c) formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

- (3) Personalul INEMRCM București trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor pacienților. Personalul contractual are obligația să respecte principiul egalității pacienților în fața legii și a INEMRCM București, prin:
- a) promovarea unor soluții coerente, conform principiului tratamentului nediferențiat, raportate la aceeași categorie de situații de fapt;
 - b) eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte.

Art. 13 – Conduita în cadrul relațiilor internaționale

- (1) Personalul INEMRCM care reprezintă instituția în cadrul relațiilor unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și INEMRCM.
- (2) În relațiile cu reprezentanții altor state, angajații INEMRCM au obligația de a nu exprima opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.
- (3) În deplasările în afara țării, personalul INEMRCM este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

Art. 14 - Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Angajații INEMRCM nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcției deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

Art. 15 – Participarea la procesul de luare a deciziilor

- (1) În procesul de luare a deciziilor angajații INEMRCM au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.
- (2) Angajații INEMRCM au obligația de a nu promite luarea unei decizii de către instituție, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

Art. 16 – Obiectivitate în evaluare

- (1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, angajații INEMRCM au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.
- (2) Personalul de conducere are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcție ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.
- (3) Personalul de conducere are obligația de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea în funcții contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu cele prevăzute la art. 3.

Art. 17 – Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute

- (1) Personalul INEMRCM are obligația de a nu folosi atribuțiile deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.

- (2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul INEMRCM nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
- (3) Angajații INEMRCM au obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul instituției sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.
- (4) Angajații INEMRCM au obligația de a nu impune altor angajați ai instituției să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 18 – Utilizarea resurselor publice

- (1) Personalul INEMRCM este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.
- (2) Personalul INEMRCM are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând instituției numai pentru desfășurarea activităților eferente funcției deținute.
- (3) Personalul INEMRCM trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care îi revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

Art. 19 – Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri

- (1) Orice angajat al INEMRCM poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:
 - a. când a luat la cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;
 - b. când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;
 - c. când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.
- (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesiunii sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau unităților administrativ-teritoriale.
- (3) Angajaților INEMRCM le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.
- (4) Prevederile alin. (1) – (3) se aplică în mod corespunzător și în cazul realizării tranzacțiilor prin interpus sau în situația conflictului de interese.

Art 20 – Documente anexe

Prezentul Cod de conduită se completează cu prevederile următoarelor acte normative, ce sunt anexate și care fac parte din acest Cod de conduită:

- a. Anexa 1 - Codul de Deontologie Medicală al Colegiului Medicilor din România
- b. Anexa 2 - Codul de Etică și Deontologie Profesională al Asistenului Medical Generalist, al Moașei și al Asistentului medical din România
- c. Anexa 3 - Codul Deontologic al Psihologului
- d. Anexa 4 – Codul deontologic al profesiei de asistent social
- e. Anexa 5 - Codului deontologic al farmacistului
- f. Anexa 6 – Codul de etică al biologilor, biochimiștilor și chimiștilor din sistemul sanitar din România
- g. Anexa 7 - Codul deontologic al consilierului juridic
- h. Anexa 8 - Legea privind drepturile pacientului și normele metodologice de aplicare ale acesteia, cu modificările și completările ulterioare.

Art 21 - Răspunderea

- (1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a personalului INEMRCM, în condițiile legii.
- (2) Organele cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare în condițiile Legii 53/2003, cu modificările ulterioare.
- (3) În cazurile în care faptele savârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.
- (4) Personalul INEMRCM răspunde patrimonial, conform legii, în cazurile în care, prin faptele savârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Art 22 - Asigurarea publicității

Pentru informarea pacienților Serviciul de relații cu publicul și registratură din cadrul INEMRCM are obligația de a asigura publicitatea și de a afișa codul de conduită pe site-ul instituției.

Art 23 - Intrarea în vigoare

Prezentul cod intră în vigoare la data aprobării în cadrul Consiliului Etic.

Art. 24

La elaborarea prezentului Cod de conduită etică și profesională a personalului din cadrul INEMRCM au stat la bază ca temei legal următoarea legislație în vigoare:

- Legea nr. 477 din 8 noiembrie 2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 1105 din 26 noiembrie 2004;
- Legea nr. 46 din 21 ianuarie 2003 drepturilor pacienților, publicată în Monitorul Oficial nr. 51 din 29 ianuarie 2003, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 50 din 30 martie 2016 publicată în Monitorul Oficial nr. 247 din 4 aprilie 2016 și Legea nr. 191 din 24 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 593 din 25 iulie 2017);

- Legea nr. 571/2004 privind protecția persoanelor din autoritățile publice, instituțiile publice și alte unități care semnaleză încălcări ale legii, publicată în Monitorul Oficial nr. 1214/17 decembrie 2004.
- Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului.
- Ordinul MS nr. 1410/2016 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003;
- Codul de deontologie medicală din 4 noiembrie 2016, emis de Colegiul Medicilor din România, publicat în Monitorul Oficial nr. 981 din 7 decembrie 2016
- Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România, publicat în Monitorul Oficial nr. 560/2009;
- Codul deontologic al profesiei de asistent social, publicat în Monitorul Oficial nr. 173/6 martie 2008
- Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a Codului de procedură disciplinară, publicat în Monitorul Oficial nr. 715/20 noiembrie 2013
- Codul deontologic al farmacistului, publicat în Monitorul oficial nr. 490/15 iulie 2009
- Codul deontologic al consilierului juridic, adoptate de către Congresul U.C.C.J.R., în data de 24/07/2004, în aplicarea dispozițiilor Legii nr. 514/2003 și a Statutului profesiei.
- Codul de etică al biologilor, biochimistilor și chimiștilor din România – Ordinul biochimistilor, biologilor și chimiștilor în sistemul sanitar din România

ANEXA 1 - CODUL DE DEONTOLOGIE MEDICALĂ AL COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA

CAPITOLUL I - Principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic

Art. 1 - Scopul și rolul profesiei medicale

Întreaga activitate profesională a medicului este dedicată exclusiv apărării vieții, sănătății și integrității fizice și psihice a ființei umane.

Art. 2 - Nediscriminarea

Actul profesional și întreaga activitate a medicului se vor exercita, respectiv desfășura fără niciun fel de discriminare, inclusiv în ceea ce privește starea de sănătate sau șansele de vindecare ale pacientului.

Art. 3 - Respectul demnității ființei umane

În toate situațiile actul profesional, în oricare formă sau modalitate s-ar desfășura, se va face cu respectarea strictă a demnității umane ca valoare fundamentală a corpului profesional.

Art. 4 - Primordialitatea interesului și a binelui ființei umane

În toate deciziile cu caracter medical, medicul va trebui să se asigure că interesul și binele ființei umane prevalează interesului societății ori al științei.

Art. 5 - Obligativitatea normelor profesionale și a celor de conduită

Medicul trebuie să depună toate diligențele și să se asigure că decizia profesională pe care o ia sau intervenția cu caracter medical respectă normele și obligațiile profesionale și regulile de conduită specifice cazului respectiv.

Art. 6 - Independența profesională

Medicul este dator să stăruie și să își apere independența profesională, fiind interzisă orice determinare a actului medical ori a deciziei profesionale de rațiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

Art. 7 - Caracterul relației medic-pacient

Relația medicului cu pacientul va fi una exclusiv profesională și se va clădi pe respectul acestuia față de demnitatea umană, pe înțelegere și compasiune față de suferință.

Art. 8 - Obligația diligenței de mijloace

Medicul își va dedica întreaga știință și pricepere interesului pacientului său și va depune toată diligența pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanții în raport cu condițiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

Art. 9 - Principiul specializării profesionale

Cu excepția unor cazuri de urgență vitală, medicul acționează potrivit specialității, competențelor și practicii pe care le are.

Art. 10 - Respectul față de confrăți

De-a lungul întregii sale activități, medicul își va respecta confrății, ferindu-se și abținându-se să îi denigreze.

CAPITOLUL II - Consimțământul

Art. 11 - Acordarea și retragerea consimțământului

(1) Nicio intervenție în domeniul sănătății nu se poate efectua decât după ce persoana vizată și-a dat consimțământul liber și în cunoștință de cauză.

(2) În aceleași condiții, consimțământul se poate retrage în orice moment de persoana vizată.

(3) Dispozițiile privind retragerea consimțământului sunt valabile și în ceea ce privește consimțământul exprimat, în condițiile legii, de altă persoană sau instituție decât persoana respectivă.

Art. 12 - Consimțământul în cazul minorilor

(1) Atunci când, conform legii, un minor nu are capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său, autorizarea unei autorități sau a unei alte persoane ori instanțe desemnate prin lege.

(2) Medicul, în funcție de vârsta și gradul de maturitate a minorului și numai strict în interesul acestuia, poate lua în considerare și părerea minorului.

Art. 13 - Consimțământul persoanelor fără capacitatea de a consimți

Atunci când, conform legii, un major nu are, din cauza unui handicap mintal, a unei boli sau dintr-un motiv similar, capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său ori fără autorizarea unei autorități sau a unei persoane ori instanțe desemnate prin lege.

Art. 14 - Informarea prealabilă și adecvată a persoanei

(1) Medicul va solicita și va primi consimțământul numai după ce, în prealabil, persoana respectivă sau cea îndreptățită să își dea acordul cu privire la intervenția medicală a primit informații adecvate în privința scopului și naturii intervenției, precum și în privința consecințelor și a riscurilor previzibile și în general acceptate de societatea medicală.

(2) Pe cât posibil, medicul va urmări ca informarea să fie adecvată și raportată persoanei care urmează să își manifeste consimțământul.

Art. 15 - Lipsa consimțământului în situații de urgență

Atunci când, din cauza unei situații de urgență, nu se poate obține consimțământul adecvat, se va putea proceda imediat la orice intervenție indispensabilă din punct de vedere medical în folosul sănătății persoanei vizate.

Art. 16 - Consimțământul implicit

În interesul pacientului sunt valabile și vor fi luate în considerare autorizările și dorințele exprimate anterior cu privire la o intervenție medicală de către un pacient care, în momentul noii intervenții, nu este într-o stare care să îi permită să își exprime voința sau dacă prin natura sa actul medical are o succesiune și o repetabilitate specifică.

CAPITOLUL III - Secretul profesional și accesul la datele referitoare la starea de sănătate**Art. 17- Secretul profesional**

Medicul va păstra secretul profesional și va acționa în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătatea sa.

Art. 18 - Întinderea obligației de păstrare a secretului profesional

(1) Obligația medicului de a păstra secretul profesional este opozabilă inclusiv față de membrii familiei persoanei respective.

(2) Obligația medicului să păstreze secretul profesional persistă și după ce persoana respectivă a încetat să îi fie pacient sau a decedat.

Art. 19 - Transmiterea datelor referitoare la sănătatea persoanei

(1) Medicul va gestiona informația medicală în baza prevederilor prezentului cod, ale legislației în vigoare sau în baza mandatului pacientului.

(2) Obligația medicului de informare nu mai subzistă în cazul în care pacientul decide, sub semnătură, că nu mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

Art. 20 - Derogări de la regula păstrării secretului profesional

Derogările de la dreptul fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătate sunt numai cele prevăzute în mod expres de lege.

CAPITOLUL IV - Reguli generale de comportament în activitatea medicală

Art. 21 - Comportamentul profesional și etic

(1) Medicul trebuie să fie un model de comportament profesional și etic, fiind în permanență preocupat de creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale.

(2) Comportamentul profesional implică, fără a se limita la preocuparea constantă și permanentă a medicului pentru aflarea, pe orice cale, inclusiv prin intermediul formelor de educație medicală continuă, a celor mai noi descoperiri, procedee și tehnici medicale asimilate și agreate de comunitatea medicală.

Art. 22 - Fapte și acte nedeontologice

Sunt contrare principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în special, următoarele acte:

- a. practicarea eutanasiei și eugeniei;
- b. cu excepția situațiilor prevăzute de lege sau de normele profesiei, refuzul acordării serviciilor medicale;
- c. abandonarea unui pacient care necesită servicii de urgență sau se află în pericol fără asigurarea că acesta a fost preluat de o altă unitate medicală sau de un alt medic ori că beneficiază de condiții adecvate situației în care se află și stării sale de sănătate;
- d. folosirea unor metode de diagnostic sau tratament nefundamentate științific sau neacceptate de comunitatea medicală, cu risc pentru pacient;
- e. cu excepția urgențelor vitale, exercitarea profesiei medicale în condiții care ar putea compromite actul profesional sau ar putea afecta calitatea actului medical;
- f. emiterea unui document medical de complezență sau pentru obținerea unui folos nelegal sau imoral;
- g. emiterea unui document medical pentru care nu există competență profesională;
- h. atragerea clientelei profitând de funcția ocupată sau prin intermediul unor promisiuni oneroase și neconforme cu normele publicității activităților medicale;
- i. folosirea, invocarea sau lăsarea impresiei deținerii unor titluri profesionale, specialități ori competențe profesionale neconforme cu realitatea;
- j. încălcarea principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic;
- k. respingerea publică, cu excepția dezbaterilor din comunitatea medicală, a unor mijloace de diagnostic, tratament și profilaxie recunoscute de comunitatea științifică academică medicală, precum și recomandarea publică a unor tratamente nefundamentate științific.

Art. 23 - Atingeri ale independenței profesionale

Constituie o atingere gravă adusă caracterului independent al profesiei medicale următoarele acte:

- a. cu excepția situațiilor prevăzute de lege și cu anunțarea prealabilă a organelor profesiei, asocierea sau colaborarea, sub orice formă și în orice modalitate, directă ori indirectă, dintre un medic și o persoană care produce sau distribuie medicamente;
- b. reclama, în orice mod, la medicamente, suplimente alimentare, aparatură medicală sau alte produse de uz medical;
- c. implicarea, direct sau indirect, în distribuția de medicamente, suplimente alimentare, dispozitive medicale, aparatură medicală sau de alte produse de uz medical;

- d. încălcarea principiului transparenței în relația cu producătorii și distribuitorii de medicamente și produse medicale;
- e. primirea unor donații sub formă de cadouri în bani sau în natură ori alte avantaje, a căror valoare le face să își piardă caracterul simbolic și care pot influența actul medical, de la una dintre entitățile prevăzute la lit. a)-c).

Art. 24 - Principiului transparenței

(1) Medicul va solicita și va accepta numai sponsorizarea activităților realizate strict în interes profesional și va încheia contractul numai în măsura în care nu există o condiționare de orice fel cu privire la obținerea de către sponsor a unor foloase nelegale ori de natură a influența decizia sau prescripția medicală.

(2) Medicul angajat ori aflat în relații contractuale cu un furnizor de servicii medicale îl va informa pe acesta despre existența unei cereri de sponsorizare și despre numele sponsorului înaintea încheierii contractului de sponsorizare. Dacă angajatorul sau beneficiarul se oferă în scris și în timp util să finanțeze el activitatea în considerentul căreia a fost solicitată sponsorizarea, medicul va renunța la cererea de sponsorizare.

(3) Medicul va ține evidența sponsorizărilor și va informa colegiul teritorial în termen de 60 de zile dacă valoarea unei sponsorizări sau valoarea totală a sponsorizărilor depășește cuantumul stabilit prin decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România.

(4) În toate situațiile în care sunt sponsorizate activități ce urmează să aibă loc în afara României, înaintea executării contractului de sponsorizare, medicul va depune un exemplar și la colegiul teritorial la care este înregistrat.

(5) Contractele de sponsorizare vor fi păstrate pe o durată de 1 (un) an de la data executării lor și, la cerere, vor fi puse la dispoziția organelor corpului profesional.

(6) Prevederile alin. (3), (4) și (5) se vor aplica și în cazul în care medicul va fi prestator de servicii ori cesionar de drepturi de autor către un producător ori distribuitor de medicamente, produse medicale ori dispozitive medicale.

(7) Colegiile teritoriale pot înființa un serviciu de informare a medicilor cu privire la încheierea, executarea și implicațiile juridice ale contractelor de sponsorizare.

Art. 25 - Caracterul nemediat al relației medic-pacient

Cu excepția unor situații obiectiv excepționale și imposibil de înlăturat, orice decizie medicală se va baza în primul rând pe examinarea personală și nemediată a pacientului de către medicul respectiv.

Art. 26 - Limitele angajamentului profesional

(1) În orice situație, angajamentul profesional al medicului nu poate depăși competența profesională, capacitatea tehnică și de dotare a cabinetului sau a unității sanitare ori baza materială afectată, inclusiv prin convenții sau colaborări ferme cu alte unități sanitare.

(2) Dacă medicul nu are suficiente cunoștințe ori experiența necesară pentru a asigura o asistență medicală corespunzătoare, acesta va solicita un consult adecvat situației sau va îndruma bolnavul către un astfel de consult la o altă unitate medicală. Aceleași dispoziții se vor aplica și în cazul în care dotarea tehnică și materială a unității în care are loc consultul sau intervenția medicală nu este adecvată consultului, stabilirii diagnosticului sau intervenției medicale.

Art. 27 - Diligența de claritate

Medicul care a răspuns unei solicitări cu caracter medical se va asigura că persoana respectivă a înțeles pe deplin prescripția, recomandarea sau orice altă cerință a medicului, precum și cu privire la faptul că pacientul este, după caz, preluat de o altă unitate medicală ori în supravegherea altui specialist în domeniu.

Art. 28 - Colaborarea cu alți specialiști

(1) În situația în care pacientul a fost preluat sau îndrumat către un alt specialist, medicul va colabora cu acesta din urmă, punându-i la dispoziție orice fel de date sau informații cu caracter medical referitoare la persoana în cauză și informându-l cu privire la orice altă

chestiune legată de starea de sănătate a acesteia.

(2) Recomandările formulate de alți specialiști în scris, inclusiv sub forma scrisorii medicale, nu au caracter obligatoriu pentru medicul curant, acesta având libertate de decizie, conform propriilor competențe profesionale și situației particulare a pacientului.

Art. 29 - Consultul în echipă

În situația în care este necesar, medicul, cu consimțământul pacientului sau, după caz, al persoanei, respectiv al instituției abilitate, va solicita părerea unuia sau mai multor medici, cu care se poate consulta, pentru luarea celor mai adecvate măsuri în interesul pacientului.

Art. 30 - Luarea deciziei și comunicarea ei

(1) În cazul unui consult organizat de către medicul curant în condițiile art. 28, luarea și comunicarea deciziei finale aparțin medicului care l-a organizat.

(2) Dacă opinia majorității medicilor participanți la un consult organizat în condițiile art. 28 diferă de a medicului care a organizat consultul, pacientul ori, după caz, instituția sau persoana abilitată va fi informată.

Art. 31 - Dreptul la o a doua opinie medicală

În toate situațiile medicul va respecta dreptul pacientului de a obține o a doua opinie medicală.

Art. 32 - Actul medical de la distanță

Investigația ori intervenția medicală la distanță, în oricare dintre formele și modalitățile existente, este permisă numai în situația în care pacientul este asistat nemijlocit de către medicul său, iar scopul investigației și procedurilor la care este supus pacientul este acela de a ajuta medicul să determine diagnosticul, să stabilească tratamentul sau să întreprindă orice altă măsură medicală necesară finalizării actului medical sau intervenției medicale în cazul operațiilor. Excepție fac situațiile de urgență.

Art. 33 - Finalizarea obligației asumate

(1) Medicul se va asigura că pacientul a înțeles natura și întinderea relației medic-pacient, că are o așteptare corectă cu privire la rezultatele actului medical și la serviciile medicale pe care acesta urmează să le primească.

(2) Odată încheiată înțelegerea medic-pacient, medicul este ținut să ducă la îndeplinire toate obligațiile asumate, așa cum rezultă ele din înțelegerea părților, dintr-un document scris dacă există sau din obiceiurile și cutumele profesiei medicale.

Art. 34 - Refuzul acordării serviciilor medicale

(1) Refuzul acordării asistenței medicale poate avea loc strict în condițiile legii sau dacă prin solicitarea formulată persoana în cauză îi cere medicului acte de natură a-i știrbi independența profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale ori solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic, cu scopul și rolul social al profesiei medicale.

(2) În toate cazurile, medicul îi va explica persoanei respective motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul acordării serviciilor medicale viața sau sănătatea persoanei în cauză nu este pusă în pericol și, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt coleg sau o altă unitate medicală.

CAPITOLUL V - Activitățile conexe actului medical

Art. 35 - Legalitatea și realitatea conținutului documentelor medicale

Medicul va elibera persoanelor îndreptățite numai documentele permise de lege și care atestă realitatea medicală așa cum rezultă aceasta din datele și informațiile pe care medicul le deține în mod legal ori așa cum a rezultat ea în urma exercitării profesiei cu privire la persoana respectivă.

Art. 36 - Conformitatea documentului medical cu specialitatea medicală

(1) Documentele medicale referitoare la starea de sănătate a pacientului, întocmite de medic în urma exercitării personale a profesiei, vor fi în limita specialității și competențelor profesionale ale medicului respectiv.

(2) Orice activitate medicală se va consemna în documente adecvate înregistrării activității respective și se va finaliza printr-un înscris medical.

Art. 37 - Obligații referitoare la sănătatea publică

(1) Medicul are obligația profesională și legală să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă și de profilaxie. În acest scop, ori de câte ori are ocazia și este cazul, el va semnala persoanelor respective responsabilitatea ce le revine acestora față de ele însele, dar și față de comunitate și colectivitate.

(2) Medicul are obligația morală de a aduce la cunoștință organelor competente orice situație de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

Art. 38 - Semnalarea erorilor profesionale

(1) Medicul care ia cunoștință despre fapte care, în opinia lui, ar putea constitui erori profesionale va informa prin scrisoare medicală medicul autor al faptei.

(2) Dacă eroarea nu este corectată ori apreciază că nu s-au întreprins toate măsurile adecvate situației, medicul va sesiza în mod cât mai detaliat organismele corpului profesional și, cu excepția situațiilor prevăzute de lege, nu va face publice datele.

Art. 39 - Primordialitatea concilierii

În orice situație litigioasă ori divergență profesională, înaintea oricărui demers public este obligatorie procedura de conciliere din cadrul corpului profesional.

Art. 40 - Obligația de sprijin reciproc și de loialitate

În toate situațiile și împrejurările legate de exercitarea obligațiilor profesionale, medicii își vor acorda sprijin reciproc și vor acționa cu loialitate unul față de celălalt. Obligația de sprijin și loialitate subzistă și față de corpul profesional și organismele sale.

Art. 41 - Concurența loială

(1) În cazul medicilor cu practică independentă, plata prestației medicale poate să fie directă sau indirectă. În cazul plății directe este obligatorie afișarea la sediu a tarifelor aplicate. Tarifele vor fi stabilite de fiecare medic, cu excepția serviciilor medicale furnizate în baza unui contract.

(2) Medicul cu practică independentă poate refuza să își ofere serviciile în cazul neachitării taxelor aferente de către solicitant, cu excepția cazurilor care necesită servicii de urgență sau se află în pericol iminent.

(3) Este interzisă practicarea concurenței neloiale în exercitarea activității medicale sau în legătură cu aceasta.

(4) Prin concurență neloială se înțelege orice acțiune, atitudine sau altă formă de manifestare a medicului, personalului angajat, colaboratorilor ori interpușilor acestora, făcută cu scopul de a menține sau atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, cum ar fi:

- a. deturnarea sau încercarea de deturnare a clientelei prin discreditarea profesională a unui confrate;
- b. perceperea unor onorarii subevaluate în raport cu prețul pieții sau calitatea prestației, atât din punctul de vedere al prestigiului profesiei, cât și din punctul de vedere al onestității față de pacient, cu scopul de a atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, cu riscul de a oferi servicii la niveluri calitative inferioare, precum și acordarea unor reduceri/scutiri/eșalonări de onorarii;
- c. atragerea/fidelizarea clientelei cu avantaje materiale, oferite sub orice formă;
- d. racolarea personalului instruit și format la o unitate medicală concurentă;

- e. determinarea reprezentanților oricăror autorități/instituții de a sfătui toți solicitanții să se adreseze unei anumite unități medicale;
- f. neemiterea sau emiterea neregulată a chitanțelor/bonurilor fiscale/facturilor pentru serviciile taxate;
- g. participarea sau colaborarea la evenimente (audio, video, pe suport informatic etc.) cu scopul de a-și face publicitate în vederea atragerii de cliență, în alte condiții decât cele prevăzute de lege și de prezentul cod;
- h. însărcinarea unui profesionist, chiar și cu titlu gratuit, de a procura clienți ori a face reclamă;
- i. oferirea de avantaje materiale oricărei persoane pentru atragerea clienței;
- j. orice alte acte sau fapte în accepțiunea prezentului alineat, care vor fi calificate ca atare de către comisia de disciplină, din oficiu sau ca răspuns la sesizări.

(5) Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice și nu pentru a menține sau atrage cliență ori pentru a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, în cazuri justificate cum ar fi:

- a. prestații efectuate rudelor până la gradul al III-lea inclusiv sau unui alt medic;
- b. servicii medicale acordate persoanelor paupere, care nu își pot permite costul lor;
- c. alte situații cu caracter excepțional reglementate legal.

CAPITOLUL VI - Cercetarea medicală

Art. 42 - Principiul legalității și eticii cercetării medicale

Orice activitate de cercetare medicală va fi efectuată cu respectarea strictă a principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în respect deplin față de ființa și de specia umană și cu respectarea strictă a condițiilor prevăzute de lege și normele profesiei.

Art. 43 - Cercetarea pe ființa umană

Cercetarea pe ființa umană are caracter de excepție și poate fi făcută numai dacă, în mod cumulativ, sunt întrunite următoarele condiții:

- a. nu există nicio metodă alternativă la cercetarea pe ființe umane de eficacitate comparabilă;
- b. riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproporționate în comparație cu beneficiile potențiale ale cercetării;
- c. proiectul de cercetare a fost aprobat de instanța sau autoritatea competentă după ce a făcut obiectul unei examinări independente asupra pertinentei sale științifice, inclusiv al unei evaluări a importanței obiectivului cercetării, precum și al unei examinări pluridisciplinare a acceptabilității sale pe plan etic;
- d. persoana asupra căreia se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale și asupra garanțiilor prevăzute prin lege pentru protecția sa;
- e. consimțământul a fost dat în mod expres, specific și a fost consemnat în scris. Acest consimțământ poate fi retras expres în orice moment.

Art. 44 - Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimți

Nu poate fi desfășurată activitate de cercetare științifică medicală pe o persoană care nu are capacitatea de a consimți decât dacă sunt întrunite cumulativ condițiile următoare:

- a. sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 43 lit. a)-d);
- b. rezultatele cercetării au potențialul de a produce beneficii reale și directe pentru sănătatea sa;

- c. cercetarea nu se poate efectua cu o eficacitate comparabilă pe subiecți capabili să își dea consimțământul;
- d. autorizarea necesară prevăzută la art. 43 lit. c) a fost dată specific și în scris;
- e. persoana în cauză nu are obiecții.

Art. 45 - Diligența medicului

Medicul este dator să depună toată diligența și să străluie pentru lămurirea tuturor împrejurărilor de fapt și de drept atunci când este implicat într-o activitate de cercetare medicală. În caz de nevoie, pentru lămurirea deplină, medicul este dator să solicite sprijinul organismelor profesiei medicale.

Art. 46 - Intervenția asupra persoanei

Nicio persoană nu va putea fi supusă experiențelor, testelor, prelevărilor, tratamentelor sau altor intervenții în scop de cercetare decât în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege.

Art. 47 - Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață

(1) Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață se fac exclusiv în cazurile și condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil și expres al acestora și numai după ce persoana respectivă a fost informată, în prealabil, asupra riscurilor intervenției. În toate cazurile, până în momentul prelevării, donatorul poate reveni asupra consimțământului dat.

(2) În afara cazurilor expres prevăzute de lege este interzisă prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană de la minori, precum și de la persoane aflate în viață, dar lipsite de discernământ din cauza unui handicap mintal, unei tulburări mintale grave sau dintr-un alt motiv similar.

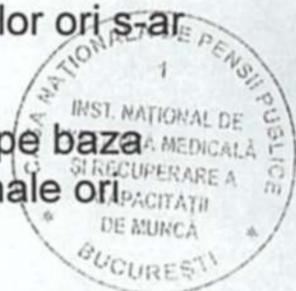
Art. 48 - Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane de la persoane decedate

Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane, în scop terapeutic sau științific, de la persoane decedate se efectuează numai în condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, exprimat în timpul vieții, al persoanei decedate sau, în lipsa acestuia, cu acordul scris, liber, prealabil și expres dat, în ordine, de soțul supraviețuitor, de părinți, de descendenți ori, în sfârșit, de rudele în linie colaterală până la gradul al patrulea inclusiv.

Art. 49 - Limitări ale cercetării medicale

Sunt contrare scopului și rolului profesiei de medic următoarele activități în domeniul cercetării medicale:

- a. orice intervenție medicală asupra caracterelor genetice prin care se urmărește modificarea descendenței unei persoane. Excepție fac situațiile care privesc prevenirea și tratamentul unor maladii genetice, situație în care se vor obține toate autorizările adecvate;
- b. orice intervenție prin care se urmărește crearea unei ființe umane genetic identică cu altă ființă umană vie sau moartă;
- c. crearea de embrioni umani în scopuri de cercetare;
- d. orice intervenție de natură a determina sexul viitorului copil. Excepție fac situațiile în care în mod obiectiv este necesară determinarea sexului în scopul evitării unei boli ereditare grave legate de sexul viitorului copil;
- e. examinarea caracteristicilor genetice ale unei persoane în alt scop decât medical și strict în condițiile și procedurile legale;
- f. orice intervenție prin care s-ar urmări sau s-ar determina selecția persoanelor ori s-ar aduce atingere speciei umane;
- g. participarea sau implicarea într-o activitate de identificare a unei persoane pe baza amprentelor sale genetice altfel decât în cadrul unei proceduri judiciare penale ori

civile sau în scopuri strict medicale ori de cercetare științifică, ambele efectuate strict în condițiile legii;

- h. participarea la orice fel de acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman, elementelor sau produselor sale, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

CAPITOLUL VII - Publicitatea activităților medicale

Art. 50 - Scopul publicității

- (1) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este destinată să asigure publicului informații cu privire la activitatea desfășurată de acestea.
- (2) Publicitatea trebuie să fie veridică, neînșelătoare, să respecte secretul profesional și să fie realizată cu demnitate și prudență.
- (3) Indiferent de mijlocul de publicitate utilizat, toate mențiunile laudative sau comparative și toate indicațiile referitoare la identitatea pacienților sunt interzise.
- (4) Mijloacele de publicitate a formelor de exercitare a profesiei nu pot fi folosite ca reclamă în scopul dobândirii de clienți.

Art. 51 - Mijloacele de publicitate

- (1) Formele de exercitare a profesiei de medic pot utiliza unul sau mai multe mijloace de publicitate, respectiv:
- a. plasarea unei firme;
 - b. anunțuri de publicitate, potrivit prezentului cod de deontologie medicală;
 - c. anunțuri și mențiuni în anuare, cărți de telefon și baze de date cu profesioniștii din sectorul sanitar;
 - d. invitații, broșuri și anunțuri de participare la conferințe, colocvii etc., profesionale și de specialitate;
 - e. corespondență profesională și cărți de vizită profesionale;
 - f. adresă de internet.
- (2) Nu este permisă utilizarea următoarelor mijloace de publicitate:
- a. oferirea serviciilor prin prezentare proprie sau prin intermediar la domiciliul ori reședința unei persoane sau într-un loc public;
 - b. propunerea personalizată de prestări de servicii efectuată de o formă de exercitare a profesiei, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens, indiferent dacă aceasta este făcută sau nu în scopul racolării de pacienți;
 - c. acordarea de consultații medicale realizate pe orice suport material, precum și prin orice alt mijloc de comunicare în masă, inclusiv prin emisiuni radiofonice sau televizate, cu excepția acelor avizate de Colegiul Medicilor din România sau de alte organisme acreditate de acesta în acest scop.
- (3) În cadrul aparițiilor în mediile de informare, medicul va putea prezenta procedee de diagnostic și tratament, tehnici medicale specifice ori alte procedee și mijloace de investigare, dar nu va putea folosi acest prilej pentru a-și face reclamă pentru sine sau pentru orice altă firmă implicată în producția de medicamente, suplimente alimentare ori dispozitive medicale.

Art. 52 - Firma

- (1) Firma trebuie să aibă dimensiunile maxime de 40 x 80 cm și va fi amplasată la intrarea imobilului și/sau a spațiului ocupat în care forma de exercitare a profesiei își are sediul.

profesional principal sau secundar ori birou de lucru.

(2) Firma cuprinde următoarele mențiuni:

- a. Colegiul Medicilor din România;
- b. structura teritorială a Colegiului Medicilor din România;
- c. denumirea formei de exercitare a profesiei, inclusiv numele și prenumele medicului, în cazul în care acestea nu se regăsesc în denumire;
- d. mențiuni privind identificarea sediului (etaj, apartament);
- e. mențiuni privind specialitățile și competențele medicale și, opțional, titlurile profesionale, academice, științifice;
- f. mențiuni privind sediul principal și sediul secundar.

Art. 53 - Publicitatea prin mijloacele media

(1) Formele de exercitare a profesiei pot publica anunțuri în mica sau în marea publicitate.

(2) Anunțurile publicate în anuarele profesionale privesc activitatea formelor de exercitare a profesiei, numele și principalele specialități și competențe în care medicii își desfășoară activitatea, precum și programul de activitate.

Art. 54 - Corespondența

(1) Corespondența formei de exercitare a profesiei poate cuprinde:

- a. numărul de telefon, fax, adresa de internet și adresa electronică (e-mail);
- b. indicarea sediului principal și, după caz, a sediului secundar și/sau a altui loc de muncă;
- c. specialitățile și competențele medicale;
- d. titlurile academice, științifice sau profesionale;
- e. sigla formei respective de exercitare a profesiei.

(2) Cărțile de vizită profesionale ale medicului care își desfășoară activitatea în cadrul formei respective de exercitare a profesiei pot cuprinde mențiunile permise corespondenței, precum și calitatea medicului în forma de exercitare a profesiei.

Art. 55 - Pagina web

(1) Medicii, precum și formele de exercitare a profesiei pot avea un website care poate cuprinde mențiuni referitoare la activitatea desfășurată, precum și pe cele permise corespondenței ori publicității.

(2) Conținutul și modul de prezentare a adresei de internet trebuie să respecte demnitatea și onoarea profesiei, precum și secretul profesional.

(3) Pagina web nu poate cuprinde nicio intercalare cu caracter de reclamă sau mențiune publicitară pentru un produs sau serviciu diferit de activitățile pe care are dreptul să le furnizeze medicul sau respectiva formă de exercitare a profesiei.

(4) Pagina web nu poate conține legături către alte adrese al căror conținut ar fi contrar principiilor esențiale ale profesiei de medic.

(5) Pentru realizarea cerințelor menționate la alin. (4), medicul sau forma de exercitare a profesiei deținătoare a paginii web trebuie să asigure în mod regulat vizitarea și evaluarea paginilor proprii și a paginilor la care este permis accesul pe baza legăturilor realizate prin intermediul adresei proprii și trebuie să dispună fără întârziere eliminarea lor în cazul în care conținutul și forma acestora sunt contrare principiilor esențiale privind exercitarea profesiei de medic.

CAPITOLUL VIII - Judecarea cauzelor deontologice

Art. 56 - Celeritatea

(1) Cercetarea și analiza oricărei sesizări privind existența unei posibile încălcări a dispozițiilor prezentului cod de deontologie medicală se fac cu celeritate de către persoanele desemnate cu cercetarea faptei ori de către cei cărora le-au fost solicitate date în legătură cu soluționarea sesizării, fiind obligate să acționeze cu maximă diligență, netergiversând sau prelungind realizarea atribuțiilor, respectiv comunicarea datelor solicitate.

(2) În adresa de solicitare a unor date și informații necesare soluționării cauzei disciplinare se va indica data până la care urmează să se facă comunicarea datelor sau informațiilor solicitate.

Art. 57 - Prezumția de nevinovăție

(1) Cercetarea și analiza oricărei sesizări se vor face având în vedere și respectând prezumția de nevinovăție a medicului.

(2) Persoanele desemnate cu cercetarea sesizării ori membrii comisiei de disciplină vor acționa cu tact și moderație, fără a se antepunuta sau a emite opinii personale în niciun mod și în niciun sens pe timpul soluționării sesizării.

Art. 58 - Imparțialitatea

(1) Persoana desemnată cu cercetarea faptei reclamate ori membrii comisiei de disciplină care are/au vreun interes personal în cauză, în orice mod, ori are/au legături de rudenie cu medicul care face obiectul cercetării sau cu persoana care a făcut reclamația îl va/vor informa pe președintele comisiei de disciplină, care va decide, după caz, menținerea sau înlocuirea persoanei în cauză.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în situația existenței unor situații conflictuale.

(3) Nicio persoană implicată în cercetarea sau soluționarea cauzei disciplinare nu va putea face declarații publice cu privire la cauza respectivă până la soluționarea ei definitivă.

Art. 59 - Contradictorialitatea scrisă

(1) Comisia de disciplină va stăruii pentru obținerea în scris a poziției fiecărei părți implicate în cauza disciplinară.

(2) Contradictorialitatea orală directă se va desfășura doar în condițiile în care pentru soluționarea cauzei este strict necesară, neputându-se soluționa cauza altfel. În acest caz, președintele ședinței va acționa cu tact și înțelegere, fiind interzise adresările directe între persoanele implicate sau emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor aprecieri ori opinii în legătură cu cauza respectivă.

Art. 60 - Opinia de specialitate

(1) În funcție de cauza supusă cercetării disciplinare, comisia de jurisdicție profesională și/sau comisia de disciplină pot/poate solicita o opinie de specialitate de la medici specialiști cu reputație în domeniu.

(2) Dispozițiile art. 57 se aplică și în ceea ce privește specialiștii.

Art. 61 - Desfășurarea audierilor

(1) În cauza supusă soluționării, membrii comisiei de disciplină se vor adresa persoanelor audiate exclusiv prin intermediul președintelui comisiei sau solicitându-i acestuia permisiunea și exclusiv pentru a-i pune persoanei în cauză întrebări utile și relevante soluționării cauzei.

(2) Pe timpul audierii este interzisă emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor opinii personale sau aprecieri de orice natură. În caz de nevoie, președintele comisiei poate interveni și restabili cadrul decent al audierilor, inclusiv prin suspendarea ședinței comisiei.

CAPITOLUL IX - Dispoziții finale

Art. 62 - Aplicarea codului de deontologie medicală

Prezentul cod de deontologie medicală se aplică tuturor medicilor care exercită profesia pe teritoriul României, indiferent de forma de organizare, sursa finanțării sau de caracterul permanent, temporar ori ocazional al activității.

ANEXA 2 - CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE AL ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, AL MOAȘEI ȘI AL ASISTENTULUI MEDICAL DIN ROMÂNIA

CAPITOLUL I - Principii generale

Art. 1 - Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România cuprinde un ansamblu de principii și reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României.

Art. 2 - Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România are drept principal scop:

- a) ocrotirea drepturilor pacienților;
- b) respectarea obligațiilor profesionale de către asistenții medicali generaliști, moașe și asistenții medicali;
- c) apărarea demnității și a prestigiului profesiei de asistent medical generalist, de moașă și de asistent medical;
- d) recunoașterea profesiei, a responsabilității și încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 3 - Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- f) în exercitarea profesiei asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- g) asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

CAPITOLUL II - Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistenților medicali generaliști, moașelor și asistenților medicali

Art. 4 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.

Art. 5 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.

Art. 6 - În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

Art. 7 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

Art. 8 - Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

Art. 9 - Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșeală deontologică.

Art. 10 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

Art. 11 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

CAPITOLUL III - Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții

SECȚIUNEA 1: Raporturile profesionale cu alți profesioniști din domeniul sanitar

Art. 12 - În baza spiritului de echipă, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali își datorează sprijin reciproc.

Art. 13 - Constituie încălcări ale regulilor etice:

a) jignirea și calomnierea profesională;

b) blamarea și defăimarea profesională;

c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical.

Art. 14 - (1) În cazul unor neînțelegeri, în considerarea calității profesionale, conflictul în primă instanță trebuie mediat de biroul consiliului județean, la nivel județean/municipiului București, și de Biroul executiv, la nivel național.

(2) Dacă acesta persistă, cei implicați se pot adresa Comisiei de etică și deontologie sau justiției, fiind interzisă perturbarea activității profesionale din aceste cauze.

(3) În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009.

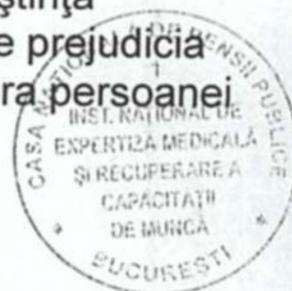
Art. 15 - În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiași pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individual prin aplicarea parafei profesionale în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

Art. 16 - În interesul pacienților, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

SECȚIUNEA a 2-a: Raporturile profesionale cu instituțiile

Art. 17 - Angajatorul trebuie să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical în exercitarea profesiei.

Art. 18 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical aduc la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercițiul profesional.

Art. 19 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

CAPITOLUL IV - Educația medicală continuă

Art. 20 - În vederea creșterii gradului de pregătire profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă creditate de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

CAPITOLUL V - Obligații etice și deontologice

SECȚIUNEA 1: Obligația acordării îngrijirilor medicale

Art. 21 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.

Art. 22 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.

Art. 23 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.

Art. 24 - În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidente în masă (nafragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.

Art. 25 - (1) Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia. (2) Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.

Art. 26 - Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical consideră că nu au suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, se vor consulta cu alți colegi sau vor îndruma bolnavul către alți specialiști.

Art. 27 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.

Art. 28 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență.

SECȚIUNEA a 2-a: Respectarea drepturilor pacientului

Art. 29 - Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi în domeniul reproducerii, drepturi la tratament și îngrijiri medicale.

SECȚIUNEA a 3-a: Consimțământul

Art. 30 - O intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștință de cauză, și-a dat consimțământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Art. 31 - Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a) pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
- b) în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;
- c) în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;
- d) în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;
- e) în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

Art. 32 - Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situații:

- a) când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;
- b) în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

SECȚIUNEA a 4-a: Secretul profesional

Art. 33 - (1) Secretul profesional este obligatoriu.

(2) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.

Art. 34 - Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

Art. 35 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

Art. 36 - Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.

Art. 37 - În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

Art. 38 - Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

CAPITOLUL VI - Situații speciale în practicarea profesiei în sistem instituționalizat

SECȚIUNEA 1: Situația bolnavului psihic

Art. 39 - Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

Art. 40 - Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire și tratament, de maltrătarile din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

Art. 41 - (1) Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

(2) Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile prevăzute la alin. (1) atunci când este necesară intervenția de urgență.

(3) Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

Art. 42 - Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

SECȚIUNEA a 2-a: Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

Art. 43 - Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

SECȚIUNEA a 3-a: Pacientul privat de libertate

Art. 44 - Asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical care îngrijesc un pacient privat de libertate le este interzis să aducă atingere integrității fizice, psihice sau demnității acestuia.

Art. 45 - Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical constată că pacientul privat de libertate a suportat maltrătarile, aceștia au obligația să informeze organele competente.

SECȚIUNEA a 4-a: Situația pacienților infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA

Art. 46 - (1) Pacienții infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire și tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical fiind obligați să asigure îngrijirile de sănătate și tratamentele prescrise acestor pacienți.

(2) Păstrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave

de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care au în îngrijire, supraveghere și/sau tratament astfel de persoane.

(3) Între specialiștii medico-sanitari, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

CAPITOLUL VII - Practicarea profesiei în sistem privat. Îngrijirile la domiciliu

Art. 47 - Asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali exercită profesia în regim salarial și/sau independent.

Art. 48 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care își desfășoară activitatea în calitate de titular sau asociat al unui cabinet de practică medicală pot furniza îngrijiri medicale la domiciliu, dacă sunt autorizați în acest sens, în conformitate cu prevederile legale privind organizarea și funcționarea îngrijirilor la domiciliu.

Art. 49 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să comunice medicului care a recomandat aceste servicii situația evoluției stării de sănătate a pacientului îngrijit.

Art. 50 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical chemați într-o familie ori colectivitate trebuie să respecte regulile de igienă și de profilaxie, în exercitarea profesiei.

CAPITOLUL VIII - Probleme ale îngrijirii minorilor

Art. 51 - Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical apreciază că minorul este victima unei agresiuni sau privațiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudențe, și să alerteze autoritatea competentă.

Art. 52 - Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înțeleasă sau nu este suficient de bine protejată.

Art. 53 - În vederea efectuării tehnicilor și/sau a manevrelor de îngrijire și/sau de tratament asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

CAPITOLUL IX - Probleme ale experimentării pe om

Art. 54 - (1) Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoși, din rațiuni experimentale.

(2) Dispozițiile prezentului articol se completează cu celelalte prevederi legale incidente în materie.

Art. 55 - Impunerea, cu forța sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice asistent medical generalist, moașă și asistent medical care participă în mod voluntar și conștient la asemenea fapte.

CAPITOLUL X - Dispoziții speciale

Art. 56 - La primirea în OAMGMAMR, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor depune următorul jurământ:

“În numele Vieții și al Onoarei,
jur să îmi exercit profesia cu demnitate, să respect ființa umană și drepturile sale și să
păstrez secretul profesional.

Jur că nu voi îngădui să se interpună între datoria mea și pacient considerații de naționalitate, rasă, religie, apartenență politică sau stare socială.

Voi păstra respectul deplin pentru viața umană chiar sub amenințare și nu voi utiliza cunoștințele mele medicale contrar legilor umanității.
Fac acest jurământ în mod solemn și liber!"

Art. 57 - Dovedirea calității de membru al OAMGMAMR se face cu certificatul de membru, eliberat de OAMGMAMR.

Art. 58 - Actele medicale și de îngrijire efectuate de asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali vor purta parafa și semnătura acestora, pentru asumarea răspunderii individuale și probarea responsabilității profesionale.

Art. 59 - Modelul certificatului de membru și al parafei profesionale sunt adoptate de Consiliul Național al OAMGMAMR, ca anexe ale Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009 și fac parte integrantă din acesta.

CAPITOLUL XI - Dispoziții finale

Art. 60 - Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etică și deontologie constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară.

Art. 61 - Răspunderea disciplinară a membrilor OAMGMAMR nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.

Art. 62 - Procedura de sesizare și soluționare a cauzelor este prevăzută în Statutul OAMGMAMR.

Art. 63 - Toți asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația de a informa consiliul județean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului București despre modificările survenite în situația lor profesională.

Art. 64 - Consiliul județean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului București va informa Consiliul național al OAMGMAMR cu privire la aceste modificări.

Art. 65 - Prevederile prezentului cod de etică și deontologie se completează corespunzător cu dispozițiile Legii nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, ale Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009, ale Regulamentului de organizare și funcționare al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 3/2009, precum și cu normele legale în materie pe specialități, cu modificările ulterioare.

Art. 66 - Completarea sau modificarea prezentului cod de etică și deontologie se va face de către Adunarea generală națională, la propunerea Consiliului național al OAMGMAMR.

Art. 67 - La data intrării în vigoare a prezentului cod de etică și deontologie se abrogă Codul de etică și deontologie profesională al asistentului medical și al moașei din România, adoptat de Adunarea generală națională a Ordinului Asistenților Medicali și Moașelor din România.

Art. 68 - Prezentul cod de etică și deontologie a fost adoptat de Adunarea generală națională a OAMGMAMR în data de 9 iulie 2009 și intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial al României, partea I.

ANEXA 3 – CODUL DEONTOLOGIC AL PROFESIEI DE PSIHOLOG CU DREPT DE LIBERĂ PRACTICĂ

În temeiul dispozițiilor art. 27 lit. a) din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România,
Convenția națională a Colegiului Psihologilor din România hotărăște:

Art. 1 - (1) Se aprobă Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, potrivit anexei nr. 1, și Codul de procedură disciplinară, potrivit anexei nr. 2, denumite în continuare coduri.

(2) De la data intrării în vigoare a codurilor, acestea reprezintă normele deontologice și procedurile de aplicare ale răspunderii disciplinare a psihologilor cu drept de liberă practică înscriși în Colegiului Psihologilor din România.

Art. 2 - Prezenta hotărâre intră în vigoare de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3 - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Anexa nr. 1 - CODUL DEONTOLOGIC al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică

Preambul

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este elaborat în acord cu dispozițiile Declarației Universale a Drepturilor Omului, care a fost adoptată la 10 decembrie 1948, prin Rezoluția 217 A în cadrul celei de a III-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite și cu prevederile Constituției României, republicată. Orice prevedere a acestuia se interpretează în spiritul și litera celor două acte fundamentale. Profesia de psiholog cu drept de liberă practică este o profesie liberă și independentă, a cărei statut în România este reglementat prin Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România.

Psihologii sunt singurii furnizori de servicii psihologice în condițiile stabilite prin lege de către Parlamentul României. Serviciile psihologice sunt parte integrantă a serviciilor de sănătate, iar accesul cetățenilor la acestea este garantat prin Constituția României, republicată, și convențiile internaționale în care România este parte semnatară. Evaluarea psihologică este benefică oamenilor, pentru asigurarea sănătății umane, fiind necesară și utilă în cunoașterea, aprecierea și asigurarea sănătății omului, pentru stabilirea limitelor și condițiilor intervenției psihologice.

Prezentul cod deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică reprezintă actul administrativ cu caracter normativ, unic și general, care reglementează normele generale de deontologie și de disciplină, aplicabile în exercitarea profesiei de psiholog. Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică se interpretează numai în corelație cu celelalte prevederi din actele cu caracter normativ adoptate de către forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică a fost elaborat cu respectarea prevederilor din documentul "Valorile comune profesiilor liberale în Uniunea Europeană", aprobat de către Consiliul European al Profesiilor Liberale - CEPLIS. De asemenea, Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este în acord cu principiile etice minime elaborate de către EFPA – Federația Europeană a Asociațiilor Psihologilor, cu privire la respectul pentru drepturile și demnitatea persoanei, competența, responsabilitatea și integritatea profesională.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este în acord cu

prevederile Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, precum și cu prevederile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne.

Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică cuprinde valorile și standardele profesionale raportate la exigențele morale ale profesiei de psiholog - principii deontologice, exprimate prin reguli de conduită profesională cu caracter obligatoriu sau cu valoare de recomandare. Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică cuprinde, de asemenea, reglementarea principalelor abateri disciplinare în profesia de psiholog.

Imposibilitatea de a demonstra culpa profesională a psihologului atrage inadmisibilitatea sancționării disciplinare a acestuia.

Capitolul I - Explicația unor termeni

Art. 1 - În înțelesul prezentului act, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) lege – Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România;
- b) norme – Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 788/2005, cu completările ulterioare;
- c) psiholog - psiholog cu drept de liberă practică, atestat în condițiile legii;
- d) confraternitate - ansamblul relațiilor stabilite între membrii Colegiului Psihologilor din România, precum și între aceștia și psihologii recunoscuți din statele membre ale Uniunii Europene, termen consacrat în legislația specifică din statele membre ale Uniunii Europene;
- e) Colegiul – organizația profesională "Colegiul Psihologilor din România", având calitatea de autoritate română competentă pentru profesia de psiholog;
- f) codul deontologic - Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică;
- g) metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică - instrumente profesionale specifice psihologului, utilizate pentru desfășurarea activităților psihologice prevăzute la art. 5 din lege;
- h) abatere disciplinară - fapta, în legătură cu activitatea profesională, constând într-o acțiune sau o inacțiune, săvârșită cu intenție de către psiholog, prin care acesta a încălcat normele deontologice și de disciplină, ca diferență între valoarea-limită admisă și comportamentul profesional constat, individualizată potrivit dispozițiilor cap. VII din prezentul cod deontologic;
- i) beneficiar - persoana evaluată psihologic, beneficiar direct;
- j) beneficiar contractual - persoana fizică sau juridică ce contractează serviciile psihologice;
- k) secretul profesional - atitudine profesională obligatorie a psihologului care constă în nedivulgarea datelor și informațiilor referitoare la modul de gestionare a metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică utilizate într-un caz concret, precum și la modalitatea profesională de obținere a concluziilor psihologice;
- l) confidențialitatea - atitudine profesională obligatorie a psihologului care constă în nedivulgarea datelor și informațiilor despre care a luat cunoștință în exercitarea atribuțiilor profesionale, în condițiile legii. Psihologul nu poate depune mărturie cu privire la faptele și împrejurările de care a luat cunoștință în exercițiul profesiei, fără încuviințarea persoanei sau a entității față de care este obligat să păstreze confidențialitatea, în condițiile legii;
- m) excepții privind secretul profesional și confidențialitatea - transmiterea către terți a informațiilor care nu conțin niciun nume concret, niciun detaliu, ci permit doar o descriere în termeni generali a unui act profesional nu face parte din secretul profesional sau din confidențialitatea actului profesional. *Fac excepție de la obligația păstrării secretului profesional sau a confidențialității cazurile în care dezvăluirea datelor și informațiilor este*

solicitată de către instanța de judecată, de o comisie parlamentară de anchetă sau de către Comisia de deontologie și disciplină a Colegiului; în cazul informării reprezentanților legali sau a autorității tutelare pentru copiii minori, în interesul superior al acestora, sau când, prin lege, se prevede în mod expres obligația profesionistului de a dezvălui secretul profesional sau datele și informațiile confidentiale;

n) situație de urgență - orice situație care în raport cu condițiile psihologice prezente necesită o rezolvare imediată, care nu admite amânare și necesită o intervenție specializată grabnică.

Capitolul II - Misiunea psihologului. Scopul și rolul profesiei de psiholog

Art. 2 - (1) Psihologul studiază comportamentul uman, procesele mentale și investighează probleme psihologice din domeniul sănătății, educației, justiției, organizațiilor, muncii, ordinii publice și siguranței naționale, precum și din celelalte domenii de activitate, stabilind un psihodiagnostic și/sau recomandând căi psihologice de soluționare a problemelor diagnosticate.

(2) Psihologul concepe și efectuează experimente și observații pentru a analiza caracteristicile psihologice ale oamenilor și animalelor și pentru a implementa strategii de intervenție.

(3) Psihologul analizează influențele eredității, mediului, educației sau a altor factori, asupra psihicului indivizilor.

(4) Psihologul desfășoară activități de psihodiagnostic, consiliere psihologică, psihoterapie și activități de dezvoltare personală pentru prevenirea tulburărilor emoționale și de personalitate, precum și a fenomenelor de inadaptare la mediul social și profesional, în vederea optimizării existenței umane.

(5) Psihologul elaborează și aplică metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică pentru măsurarea inteligenței, abilităților, aptitudinilor și a altor caracteristici psihoumane, interpretează datele obținute, stabilește psihodiagnosticul, prognoza și înaintea recomandările pe care le consideră necesare, după caz.

(6) Psihologul realizează evaluări și intervenții specifice și în domeniile: psihodiagnoza și tratamentul bolilor/deficiențelor mentale, selecția, consilierea și orientarea ocupațională și profesională, educația și formarea profesională continuă a adulților, educația, consilierea școlară și dezvoltarea socială a copiilor și adolescenților, psihopedagogia specială, psihologia organizațiilor militare, delincvența juvenilă, evaluarea psihologică judiciară și/sau expertiza psihologică.

Art. 3 - Intervențiile psihologice de consiliere și psihoterapie au caracterul unor obligații de mijloace, iar nu de rezultat, psihologii fiind obligați să întreprindă toate demersurile în vederea soluționării problemelor psihologice constatate, raportate la timpul alocat ședințelor psihologice, însă nu pot și nu trebuie să garanteze soluționarea acestora.

Capitolul III - Natura și obiectivele codului deontologic

Art. 4 - (1) Codul deontologic este menit să garanteze, prin acceptarea liber-consimțită, buna îndeplinire de către psiholog a misiunii sale, recunoscută ca fiind indispensabilă pentru buna funcționare a relațiilor profesionale dintre psihologi și beneficiarii serviciilor psihologice, dar și a altor relații sociale.

(2) Nerespectarea prevederilor obligatorii de către psihologi atrage răspunderea disciplinară a acestora și, în ultimă instanță, aplicarea unei sancțiuni disciplinare, după caz.

(3) Prezentul cod deontologic nu poate constitui cadru normativ pentru tragerea la răspundere penală, civilă sau administrativă a psihologilor, însă reprezintă singurul act cu caracter normativ pe baza căruia poate fi apreciată răspunderea disciplinară a psihologului.

(4) Prezentul cod deontologic poate fi utilizat atât de către psihologi, cât și de către beneficiarii serviciilor psihologice, în vederea apărării drepturilor și intereselor acestora.

(5) Psihologii au dreptul ca în cadrul formelor lor de asociere să adopte și alte coduri deontologice specifice, cu caracter intern în cadrul asociațiilor, prin care însă nu se poate

deroaga de la prevederile prezentului act, acestea neputând fi utilizate în apărarea drepturilor și intereselor lor, în procedura răspunderii disciplinare.

Capitolul IV - Aplicarea codului deontologic

Art. 5 - (1) Prezentul cod deontologic se aplică pe teritoriul României pentru toate serviciile psihologice furnizate, indiferent de cetățenia psihologului.

(2) Prezentul cod deontologic este aplicabil inclusiv pe navele și aeronavele sub pavilion românesc, precum și psihologilor români care activează în misiunile diplomatice, comerciale și militare ale României din afara teritoriului național, după caz.

(3) Prezentul cod deontologic se aplică atât în domeniul public, cât și în domeniul privat, având prioritate în aprecierea răspunderii disciplinare a psihologilor.

(4) Stabilirea răspunderii administrative a psihologului salariat/numit în funcție este precedată întotdeauna de stabilirea răspunderii disciplinare, realizate pe baza codului deontologic de către Comisia de deontologie și disciplină, la propunerea comisiilor aplicative, precum și de către celelalte foruri de conducere ale Colegiului, după caz.

Capitolul V - Principiile fundamentale în exercitarea profesiei de psiholog

Art. 6 - (1) Principiile fundamentale în exercitarea profesiei de psiholog, denumite și principii deontologice, au caracter etic profesional, acestea reprezentând prevederi obligatorii sau recomandări pentru comportamentul și atitudinea psihologilor în exercitarea actului profesional.

(2) Aprecierea în contextul activității profesionale și sociale publice a faptelor psihologilor se realizează potrivit dispozițiilor prezentului cod deontologic, legii și normelor, precum și altor acte cu caracter normativ aprobate de către forurile de conducere ale Colegiului.

Secțiunea 1 - Principiul competenței, specializării și integrității profesionale

Art. 7 - (1) Profesia de psiholog se exercită în baza atestatului de liberă practică, potrivit treptelor de specializare și specialităților profesionale, atestate de către Colegiul, raportate la competențele profesionale reglementate.

(2) Profesia de psiholog se exercită prin una dintre formele de exercitare a profesiei de psiholog, înregistrate în Registrul unic al psihologilor cu drept de liberă practică din România, partea a II-a, în România neputând exista mai multe standarde de calitate în serviciile psihologice. Standardele de calitate în serviciile psihologice se stabilesc de către Colegiu, în condițiile legii.

(3) Psihologii acționează profesional și reprezintă corpul profesional al psihologilor cu respect, demnitate și onestitate.

(4) Între psihologi și beneficiarii serviciilor psihologice relațiile sunt bazate pe onestitate, probitate și spirit de dreptate, astfel încrederea nu este pusă sub semnul îndoielii.

(5) Psihologii nu pot utiliza metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică ca instrument de repreșiune politică și socială. De asemenea este interzisă utilizarea oamenilor în calitate de subiecți de experimentare, fără acordul prealabil scris al acestora.

Secțiunea 2 - Principiul responsabilității științifice și profesionale

Art. 8 - (1) Psihologii au obligația să se asigure că metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică pe care le utilizează sunt adecvate obiectivelor serviciilor psihologice ce urmează să le presteze către beneficiari.

(2) Psihologii au obligația să utilizeze metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică potrivit instrucțiunilor de utilizare puse la dispoziție de către producător sau distribuitor, cu avizul Colegiului, astfel încât să nu pună în pericol viața, precum și integritatea fizică și psihică a beneficiarilor.

(3) Psihologii au obligația să se asigure că metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică standardizate care urmează să fie utilizate în activitatea profesională sunt avizate de către Comitetul director al Colegiului.

(4) Psihologii care utilizează în activitatea profesională metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică nestandardizate sunt obligați să informeze și să obțină consimțământul prealabil al beneficiarului direct.

(5) Metodele și tehnicile de evaluare psihologică nestandardizate și nevalidate nu pot fi utilizate pentru psihodiagnoza care conține clasificări și ierarhizări de orice formă sau care pot aduce atingere imaginii persoanei.

(6) Pentru specialitățile în care standardul de calitate prevede obligația utilizării metodelor și tehnicilor standardizate, psihologii pot utiliza în activitatea profesională o probă nestandardizată, în scopul validării acesteia.

Secțiunea 3 - Principiul independenței, nediscriminării și imparțialității profesionale

Art. 9 - (1) Complexitatea îndatoririlor care îi revin psihologului impune din partea acestuia o independență deplină, liberă de orice presiune, îndeosebi de cea derivată din propriile sale interese sau datorată influențelor externe. Această independență este, de asemenea, necesară atât pentru încrederea în actul psihologic, cât și pentru încrederea în oportunitatea și necesitatea serviciilor psihologice în genere. Prin urmare, psihologul trebuie să evite orice prejudiciere a independenței sale și să vegheze pentru a nu neglija etica/deontologia sa profesională din dorința de a crea o situație comodă unor beneficiari ai serviciilor sale sau chiar terților.

(2) Independența profesională este necesară atât în activitatea psihologilor, cât și a beneficiarului serviciilor sale, iar evaluarea sau intervenția psihologică efectuată de către psiholog beneficiarului serviciilor sale nu este valabilă atunci când ea este realizată din interes personal ori sub efectul unei presiuni externe.

(3) Activitățile psihologice pot fi realizate și în echipe profesionale, în care activitatea și decizia profesională sunt unice și colective. În această situație, psihologii vor formula un psihodiagnostic general comun. În cazul în care nu se poate formula o concluzie unitară se va solicita o altă opinie de specialitate.

Secțiunea 4 - Principiul asigurării demnității și respectului pentru ființe

Art. 10 - (1) Psihologul acționează întotdeauna pentru oameni și în interesul acestora, valoarea socioeconomică a activității de psiholog fiind recunoscută prin lege. Psihologul este obligat să manifeste preocupare, empatie, respect și înțelegere față de beneficiari și față de problemele acestora, acționând întotdeauna fără manifestări de autoritate și fără să exploateze situația beneficiarului serviciilor psihologice.

(2) Psihologul prestează serviciile psihologice nediscriminatoriu, indiferent de situația socioeconomică, politică, religioasă, rasială, etnică, sexuală, culturală, de vârstă sau de altă natură a beneficiarului/persoanei care solicită prestarea serviciilor psihologice.

(3) Psihologul respectă în același timp valori umanitare, determinate însă și de natura profesiei sale, astfel încât acesta trebuie să aibă în vedere, întotdeauna, asigurarea respectului și demnității umane, acționând pentru ameliorarea afecțiunilor de ordin psihologic, precum și pentru evitarea sau eliminarea efectelor unor evenimente tragice din viața oamenilor.

(4) Psihologul are în vedere întotdeauna interesul superior al copilului minor, serviciile psihologice sunt parte componentă a serviciilor de sănătate, acestea fiind benefice copilului minor în procesul sau de dezvoltare psihică.

(5) Ca membru al societății, psihologul acționează întotdeauna pentru soluționarea problemelor sociale, intervenind în limita posibilităților și competențelor sale, precum și a condițiilor în care acestea se manifestă, în vederea soluționării sau ameliorării lor.

Secțiunea 5 - Principiul primordialității interesului ființei umane

Art. 11 - În toate deciziile profesionale cu caracter psihologic, psihologul trebuie să se asigure că interesul și binele ființei umane prevalează interesului societății ori al științei.

Secțiunea 6 - Principiul liberei concurențe profesionale

Art. 12 - (1) Psihologul este un profesionist persoană fizică și nu un comerciant, acesta nu realizează acte de comerț, ci acte profesionale, specifice profesioniștilor liberali, astfel încât psihologul trebuie să acționeze liber într-o piață concurențială bazată numai pe competența profesională și nu în funcție de situația economică.

(2) Psihologul este autorizat să informeze beneficiarii despre serviciile psihologice pe care le oferă, cu condiția ca informația să fie fidelă, veridică și cu respectarea secretului profesional.

(3) Publicitatea personală efectuată de către un psiholog, indiferent de mijlocul media utilizat: presa, radioul, televiziunea, comunicarea comercială electronică sau altele, este autorizată în măsura în care ea prezintă titlul profesional al psihologului, treapta sa de specializare, specialitățile profesionale în care este atestat, forma de exercitare a profesiei, precum și portofoliul de clienți, fără a da relații despre cazurile soluționate, opiniile beneficiarilor, rezultatele înregistrate, prețuri/onorarii sau calitatea serviciilor prestate. Oferta individuală de servicii psihologice către beneficiar poate cuprinde descrierea serviciilor, prețul și portofoliul de clienți.

(4) Psihologul realizează intervenții psihologice unice, astfel încât acesta nu poate aprecia valoarea sau oportunitatea intervențiilor psihologice ale altor psihologi ori comparativ cu alți psihologi, nu poate formula puncte de vedere cu privire la actele profesionale ale altui psiholog, realizată sub titlul profesional de psiholog, și nu poate interveni în niciun fel în relația stabilită de către un alt psiholog cu clientul acestuia, cu excepția activității de supervizare profesională.

(5) În cazul în care opinia psihologului privește un act de autoritate sau un act eliberat de către o instituție/persoană juridică, aceasta este admisă.

(6) Activitatea psihologului are în vedere valoarea socială a acestei profesii pentru societate, acesta neputând urmări ca scop al activității sale profesionale numai obținerea de foloase materiale.

Secțiunea 7 - Principiul evitării conflictului de interese

Art. 13 - (1) Psihologul trebuie să evite situația în care ar putea să planeze suspiciuni în legătură cu interesul său față de un beneficiar. Psihologul trebuie să acționeze întotdeauna dintr-o singură poziție profesională, acesta nu trebuie să se prezinte ca apropiat, rudă, sfătuitor și nici ca reprezentant sau apărătorul unuia dintre beneficiarii serviciilor psihologice.

(2) Psihologul trebuie să se abțină să colaboreze cu un beneficiar atunci când se ivește un conflict de interese, când secretul profesional riscă să fie violat sau când independența sa riscă să fie știrbită.

Secțiunea 8 - Principiul confidențialității și păstrării secretului profesional

Art. 14 - (1) Prin însăși natura misiunii sale, psihologul este depozitarul secretelor beneficiarului serviciilor psihologice și destinatarul informațiilor sale de natura confidențială. Fără o garanție a confidențialității, încrederea în profesia de psiholog și în activitatea psihologului nu poate exista.

(2) Obligația psihologului cu privire la secretul profesional servește atât beneficiarului serviciilor psihologice, cât și psihologului, fiind în acord cu Constituția României.

(3) Obligația psihologului cu privire la confidențialitatea și secretul profesional nu este limitată în timp. Confidențialitatea și secretul profesional sunt recunoscute ca fiind, deopotrivă, drepturi și îndatoriri fundamentale ale psihologului.

(4) Psihologul stabilește prin contractele încheiate și prin regulamentele interne ale formei de exercitare ale profesiei obligația angajaților săi și a oricărei persoane care colaborează cu acesta în activitatea sa profesională să respecte confidențialitatea și secretul profesional.

(5) Psihologul nu poate fi obligat de către angajator sau de către o altă persoană neautorizată să comunice datele confidențiale sau secretul profesional, cu excepția prevederilor exprese ale legii, la solicitarea instanței de judecată.

Secțiunea 9 - Principiul informării și obținerii consimțământului prealabil

Art. 15 - (1) Serviciile psihologice furnizate de către psihologi sunt necesare și utile oricărei persoane, în funcție de nevoile fiecăreia, acestea însă se realizează în anumite condiții, cu o anumită metodologie specifică, prezentând uneori în funcție de beneficiar anumite particularități și riscuri, despre care psihologul are obligația de a informa beneficiarul.

(2) Accesul la serviciile psihologice este liber, însă condițiile, scopul, durata, procedurile și metodele utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidențialității actului psihologic, precum și dreptul beneficiarului de a întrerupe sau de a se retrage oricând din ședința psihologică trebuie să fie cunoscute de către acesta înainte de prestarea serviciilor.

(3) Nicio evaluare/intervenție psihologică nu se poate efectua decât după ce beneficiarul direct și-a dat în scris consimțământul prealabil, liber și în cunoștință de cauză. În aceleași condiții, consimțământul se poate retrage în orice moment al evaluării/intervenției psihologice de către beneficiar.

(4) Dispozițiile privind retragerea consimțământului sunt valabile și în ceea ce privește consimțământul exprimat, în condițiile legii, de către altă persoană sau instituție decât beneficiarul direct al evaluării/intervenției psihologice.

(5) Atunci când, din cauza unei situații de urgență, nu se poate obține consimțământul prealabil scris al beneficiarului, se va putea proceda imediat la orice evaluare/intervenție psihologică indispensabilă din punct de vedere psihologic și al stării de sănătate, în interesul beneficiarului. În situații de urgență nu mai este necesar consimțământul prealabil al reprezentanților legali pentru beneficiarul incapabil.

(6) Atunci când, potrivit legii, din cauza unei boli psihice sau unei alte cauze, beneficiarul direct nu are capacitatea de a consimți la o evaluare/intervenție psihologică, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său legal ori fără autorizarea unei autorități sau a unei persoane desemnate prin lege ori a unei instanțe de judecată.

Art. 16 - (1) În cazul în care beneficiarul direct al serviciilor psihologice este un copil minor sau o altă persoană aflată sub tutelă, psihologul este obligat să obțină acordul și consimțământul pentru evaluarea sau asistența psihologică de la cel puțin unul dintre reprezentanții legali ai acestora.

(2) Evaluarea psihologică a copilului minor nu poate fi împiedicată în niciun fel de către reprezentanții legali ai acestuia, dacă aceasta este necesară pentru evaluarea stării de sănătate a copilului, în interesul superior al acestuia. Intervenția psihologică ce are efect asupra psihicului minorului (psihoterapie, consiliere psihologică, intervenție logopedică etc.) poate fi realizată în cazul în care copilul minor sau reprezentanții legali ai acestuia sunt de acord.

(3) În cazul situațiilor de urgență, pentru a realiza o evaluare sau o intervenție psihologică, reclamată de starea psihică a beneficiarului direct, precum și de alte condiții critice de mediu, psihologul poate aprecia oportunitatea obținerii acordului, precum și a consimțământului prealabil al reprezentanților legali, în acest caz operând forța majoră.

(4) Rezultatele evaluării sau intervenției psihologice realizate de către psiholog în condițiile alin. (3) nu pot fi emise sub forma unor rapoarte de evaluare/expertiză psihologică în cauze civile sau de familie, pentru a fi utilizate de către reprezentanții legali în vederea obținerii unor drepturi personale, evaluările/intervențiile psihologice fiind realizate numai în vederea evaluării/ameliorării stării psihice a beneficiarului direct și înaintării unor recomandări de specialitate.

(5) În avizele sau rapoartele elaborate pe baza evaluărilor psihologice ale copilului minor sau ale persoanelor aflate sub tutelă, realizate în condițiile alin. (2) și (3), psihologii sunt obligați să precizeze dacă acestea pot/nu pot fi utilizate de către reprezentanții legali în vederea obținerii unor drepturi personale, inclusiv pentru încredințarea minorului, rezultatele/recomandările elaborate de către psiholog neavând valoare de expertiză, fiind realizate în condiții care reclamau urgenta evaluare sau intervenție psihologică.

(6) Evaluările/Intervențiile psihologice realizate la cererea/cu aprobarea expresă a instanțelor de judecată au caracter obligatoriu, psihologul fiind absolvit de orice responsabilitate cu

privire la nerespectarea condițiilor de obținere a acordului din partea beneficiarului direct sau a reprezentanților legali ai copilului minor. Evaluările psihologice realizate în aceste condiții au caracterul unor expertize psihologice judiciare.

(7) Psihologul, în funcție de vârstă și gradul de maturitate ale beneficiarului minor, în situații de urgență și numai strict în interesul superior al copilului minor, luând în considerare solicitarea acestuia, poate realiza evaluarea psihologică fără acordul reprezentanților săi legali, cu condiția anunțării de îndată a acestora sau a autorității tutelare.

(8) În cazul în care evaluarea psihologică a copilului minor a fost realizată numai în prezența unui singur părinte, psihologul este obligat să menționeze în raportul eliberat imposibilitatea evaluării psihologice a relației acestuia cu celălalt părinte.

Secțiunea 10 - Principiul formării profesionale continue

Art. 17 - (1) Psihologii, ca și profesioniști liberali, au o responsabilitate univocă de a-și menține nivelul de competență în domeniul lor de activitate și de a participa la formarea și dezvoltarea profesională continuă pe parcursul întregii lor activități profesionale.

(2) Beneficiarii, care solicită serviciile profesionale, sunt îndreptățiți să beneficieze de servicii profesionale realizate de către psihologi care să dețină în mod actualizat cunoștințele și informațiile din domeniul lor de activitate. Actualizarea cunoștințelor profesionale se poate realiza potrivit modalităților de formare profesională continuă reglementate.

(3) Psihologul se informează cu privire la noile descoperiri științifice în domeniul psihologiei și transmite, în grupurile profesionale, informațiile dobândite în activitatea sa.

Secțiunea 11 - Principiul confraternității și colegialității

Art. 18 - (1) Confraternitatea impune ca relațiile dintre psihologi să fie bazate atât pe încredere, spre interesul beneficiarului serviciilor psihologice, cât și pe baza criteriului evitării oricărui comportament susceptibil să împietzeze bunei reputații a profesiei de psiholog.

(2) Confraternitatea nu trebuie să pună niciodată în opoziție interesele psihologilor cu interesele beneficiarului serviciilor psihologice.

(3) Psihologul recunoaște drept confrate pe orice psiholog dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene și manifestă față de acesta un comportament colegial și loial, în condiții de reciprocitate.

Secțiunea 12 - Principiul nemedierii relației psiholog - beneficiar/pacient

Art. 19 - (1) Orice decizie profesională a psihologului se bazează pe examinarea personală și nemediată a beneficiarului direct, de către psihologul examinator.

(2) Raportul contractual dintre psiholog și beneficiarul serviciilor psihologice se încheie în mod direct, fără intermediari.

(3) Onorariul aferent desfășurării activității psihologice este negociat, în mod direct, de către psiholog, ca titular al formei de exercitare a profesiei, cu beneficiarul serviciilor psihologice.

(4) Salariul aferent desfășurării activității psihologice este negociat, de către psiholog, în mod direct cu angajatorul/beneficiarul contractual.

Secțiunea 13 - Principiul obligației de mijloace în activitatea psihologică

Art. 20 - Psihologul își dedică întreaga competență, știință și pricepere pentru interesul beneficiarului/pacientului său și va depune toată diligența de care este capabil pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanții în raport cu condițiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

Secțiunea 14 - Principiul dreptului beneficiarului la o a doua opinie în specialitate

Art. 21 - (1) În toate situațiile, psihologul va respecta dreptul beneficiarului direct de a obține o a doua opinie de specialitate.

(2) În cazul în care beneficiarul dorește să efectueze o altă examinare psihologică, psihologul examinator inițial poate să efectueze reexaminarea după cel puțin 72 de ore de la efectuarea examinării psihologice inițiale.

(3) În cazul în care beneficiarul este nemulțumit de concluziile examinării psihologice inițiale

și dorește o a doua opinie de specialitate, aceasta va putea fi realizată de către un alt psiholog după cel puțin 72 de ore de la examinarea psihologică inițială.

(4) În cazul constatării riscului de adicție, prezent în cazul beneficiarului, psihologul care efectuează reexaminarea sau psihologul căruia i s-a solicitat cea de-a doua opinie de specialitate solicită beneficiarului direct să prezinte dovada realizării unui consult medical de specialitate, iar în cazul în care se confirmă adicția, să prezinte dovada că se află în îngrijire de specialitate.

Secțiunea 15 - Principiul obligației de finalizare a activității psihologice

Art. 22 - (1) Psihologul se va asigura că beneficiarul direct a fost informat cu privire la natura și limitele relației psiholog-beneficiar/pacient și că are o așteptare corectă cu privire la rezultatele actului psihologic și la serviciile psihologice pe care acesta urmează să le primească.

(2) Odata încheiat contractul de prestări de servicii psihologice, psihologul este obligat să ducă la îndeplinire toate sarcinile asumate, așa cum rezultă din conținutul contractului încheiat.

(3) Refuzul evaluării/intervenției psihologice poate avea loc strict în condițiile legii sau dacă, prin solicitarea formulată, persoana în cauză îi cere psihologului acte de natură a-i știrbi independența profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale sau dacă apreciază că solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de psiholog.

(4) În toate cazurile, psihologul îi va explica beneficiarului motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul furnizării serviciilor psihologice viața sau sănătatea persoanei în cauză nu sunt puse în pericol și, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt psiholog sau o altă formă de exercitare a profesiei.

Capitolul VI - Răspunderea disciplinară

Art. 23 - (1) Răspunderea disciplinară a psihologului reprezintă un ansamblu de norme reglementate prin lege și prin actele cu caracter normativ adoptate în vederea punerii în aplicare, detalierii și executării dispozițiilor legale, în vederea stabilirii procedurilor administrative și profesionale pentru identificarea întinderii responsabilității profesionale, precum și a eventualelor abateri și sancțiuni aplicabile psihologilor.

(2) Răspunderea disciplinară reprezintă o etapă preliminară răspunderii penale, civile, contravenționale, administrative, materiale sau de altă natură, care sunt aplicabile psihologului pentru o faptă de natură profesională, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(3) Abaterile disciplinare constatate potrivit anexei care face parte din prezentul cod deontologic și sancțiunile disciplinare aplicate de organele prevăzute în lege sunt opozabile psihologilor, beneficiarilor, angajatorilor, precum și instituțiilor publice și private cu care psihologii interacționează profesional, în condițiile legii.

(4) Procedurile și actele specifice răspunderii disciplinare a psihologilor au caracter profesional, acestea neputând fi înlocuite sau asimilate cu actele sau demersurile judiciare.

(5) Stabilirea culpei profesionale și a abaterilor profesionale ale psihologilor se realizează numai în cadrul procedurilor răspunderii disciplinare, în condițiile legii și ale prezentului cod deontologic.

Capitolul VII – Dispoziții finale

Art. 24 - (1) Consiliul, Comitetul director, Comisia de deontologie și disciplină și celelalte comisii de specialitate ale Colegiului pun în aplicare și interpretează prevederile prezentului cod deontologic.

(2) Comisia de deontologie și disciplină analizează și apreciază gravitatea abaterilor disciplinare, în raport cu condițiile în care acestea s-au manifestat, pe baza actelor și informațiile obținute în cadrul procedurii răspunderii disciplinare, la propunerea comisiilor aplicative competente.

(3) Interpretarea juridică oficială a prevederilor prezentului cod deontologic, necesară în executarea procedurilor de răspundere disciplinară, se realizează de către Departamentul juridic și de comunicare al Colegiului.

(4) Hotărârile Consiliului, Comitetului director, Comisiei de deontologie și disciplină și propunerile comisiilor aplicative ale Colegiului, emise în aplicarea prezentului cod deontologic, nu au caracter judiciar și sunt de strictă interpretare profesională.

(5) Plângerile și reclamațiile privind încălcarea prevederilor prezentului Cod deontologic se înregistrează în registrul general de evidență al Colegiului, fiind direcționate spre soluționare potrivit procedurii răspunderii disciplinare și/sau medierii/concilierii de către reprezentantul legal al Colegiului.

(6) Principiile deontologice și abaterile disciplinare se detaliază potrivit dispozițiilor ghidurilor de bune practici aprobate de către Comitetul director, fără să contravină acestora, la propunerea comisiilor aplicative.

Art. 25 - (1) De la data intrării în vigoare a prezentului cod deontologic, toate cazurile sesizate, aflate în procedura răspunderii disciplinare, se analizează și se soluționează potrivit prevederilor acestuia.

(2) Prezentul cod deontologic se aplică tuturor cazurilor sesizate începând cu data intrării în vigoare a acestuia, indiferent de data faptei sesizate.

(3) Abaterile disciplinare ce pot fi constatate în procedura răspunderii disciplinare sunt prevăzute în anexa.

Anexa la codul deontologic - ABATERI DISCIPLINARE

Secțiunea 1 - Abateri privind competența, specializarea și integritatea profesională

Art. 1 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice într-o altă specialitate decât cea în care este atestat.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice corespunzătoare unei trepte de competență/specializare superioară celei în care a fost atestat.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează servicii psihologice prin alte forme de exercitare ale profesiei decât cele prevăzute în mod limitativ prin art. 13-15 din lege (cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau structuri de psihologie), cu excepția studiilor și cercetărilor științifice.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care întocmește și/sau prezintă acte și materiale în vederea inducerii în eroare a beneficiarilor serviciilor psihologice cu privire la competențele sale profesionale.

(5) În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărirea penală a psihologului în cauză.

Art. 2 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu utilizează în activitatea profesională metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică adecvate specialității intervenției psihologice pe care o realizează.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care facilitează beneficiarului serviciilor psihologice obținerea unui aviz/raport psihologic favorabil prin nerealizarea unei evaluări corespunzătoare sau prin modificarea și ajustarea rezultatelor evaluării psihologice. În cazul în care a fost demarată procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărirea penală a psihologului în cauză.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care se prezintă sub titlul profesional de psiholog sau acceptă să fie prezentat sub acest titlu profesional și utilizează metodele și tehnicile de evaluare psihologică, participând la un spectacol mediatic sau la activități de divertisment, prin care se aduce atingere secretului profesional sau integrității profesionale a

altor psihologi sau a altor persoane.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care se prezintă sub titlu profesional de psiholog sau acceptă să fie prezentat sub acest titlu profesional și manifestă un comportament inadecvat, adresând direct jigniri sau aducând injurii la adresa altor persoane.

(5) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care în vederea obținerii unor foloase materiale, direct sau indirect, ori pentru obținerea unor favoruri de orice natură, pentru acesta sau pentru o altă persoană, facilitează beneficiarilor serviciilor psihologice obținerea unui aviz psihologic, a unui raport psihologic sau a unei opinii profesionale favorabile, contrar rezultatelor reale obținute. În cazul în care a fost demarata procedura răspunderii penale, procedura răspunderii disciplinare se suspendă până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile sau până la scoaterea de sub urmărire penală a psihologului în cauză.

(6) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care condiționează intervenția psihologică sau rezultatele probabile ale intervenției psihologice de obținere a unor favoruri pentru acesta sau pentru o altă persoană.

Secțiunea 2 - Abateri privind responsabilitatea științifică și profesională

Art. 3 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în activitatea profesională metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică standardizate licențiate pentru care nu deține dreptul de utilizare de la producătorul sau distribuitorul autorizat și avizat profesional de către Colegiu.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în activitatea profesională, în vederea stabilirii psihodiagnosticului, metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică standardizate licențiate, care nu au primit avizul Colegiului.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care își fundamentează psihodiagnosticul în activitatea profesională pe rezultatele obținute în urma aplicării metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică în care concluziile sunt generate/analizate de către o altă persoană/entitate decât psihologul examinator.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează doar o metoda de evaluare și asistență psihologică, indiferent dacă aceasta este standardizată, în vederea stabilirii psihodiagnosticului.

(5) Constituie abatere disciplinară utilizarea de către psiholog doar a unei metode proprii de evaluare și asistență psihologică în vederea stabilirii unui psihodiagnostic, înainte ca aceasta să fie validată și etalonată. Nu constituie abatere disciplinară construirea, validarea, etalonarea și utilizarea de către psiholog a uneia sau mai multor metode sau tehnici proprii de evaluare și asistență psihologică.

Art. 4 - (1) Constituie abatere disciplinară neparafarea sau nesecurizarea prin timbrare profesională de către psihologul examinator a avizului/raportului psihologic elaborat pe baza unei evaluări psihologice realizate de către acesta. Avizele sau rapoartele psihologice emise de către psihologul salariat/numit în funcție, care sunt pentru uzul intern al angajatorului psihologului, nu se timbrează.

(2) Constituie abatere disciplinară neprecizarea în cuprinsul unui raport psihologic a metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică utilizate de către psiholog în fundamentarea concluziilor profesionale.

(3) Constituie abatere disciplinară prevederea în cadrul unui aviz/raport psihologic a unor aprecieri jignitoare directe ale psihologului cu privire la persoana evaluată sau cu privire la alte persoane despre care se face referire în cadrul evaluării psihologice.

(4) Raportul psihologic se redactează într-un limbaj simplu, literar, accesibil și nespecializat, fără reproduceri ale dialogului dintre psiholog și persoana evaluată psihologic. Concluziile raportului/avizului psihologic se redactează într-un limbaj accesibil și nespecializat, fără aprecieri bombastice, fără precizarea/sugerarea soluțiilor judiciare, într-un mod sintetic, raportate numai la obiectivele evaluării și la rezultatele psihologice obținute.

Secțiunea 3 - Abateri privind independența, nediscriminarea și imparțialitatea profesională

Art. 5 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care acționează sau condiționează actul său profesional de inițiativă sau decizia unei alte persoane care nu deține titlul profesional de psiholog. De asemenea, constituie abatere disciplinară fapta psihologului care condiționează actul profesional propriu de decizia sau inițiativa unui terț.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care interzice sau obligă, în mod direct, prestarea serviciilor psihologice de către un alt psiholog.

(3) Constituie abatere disciplinară orice faptă a psihologului care încalcă prevederile art. 4 alin. (1) din lege și ale art. 7 din normele privind independența profesională.

Art. 6 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin avizul/raportul psihologic emis prevede un psihodiagnostic mai avantajos pentru utilizarea de către beneficiarul serviciilor psihologice sau angajatorul acestuia ori pentru utilizarea de către alte persoane interesate, în raport cu rezultatele reale ale evaluării psihologice.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, plecând de la rezultate obiectivate prin metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică, emite aprecieri proprii, în legătură cu persoana evaluată psihologic, cu starea sa de sănătate, precum și cu privire la caracteristicile fizice sau psihice ale acesteia.

Secțiunea 4 - Abateri privind asigurarea demnității profesionale și respectului pentru ființe

Art. 7 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activități directe sau indirecte discreditează sau subminează, prin orice mijloc, încrederea publică în profesia de psiholog, precum și în metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică avizate de către Colegiu, utilizate de către psihologi.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activități directe sau indirecte discreditează sau subminează, prin orice mijloc, încrederea publică în Colegiu, în membrii forurilor de conducere sau în reprezentantul legal al organizației profesionale.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prin activități directe sau indirecte aduce atingere demnității profesionale a membrilor Colegiului, precum și bunului renume al acestora.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care practică prețuri/onorarii cu o valoare sub necesarul economic de susținere a activității sale profesionale sau care permite intermedierea serviciilor psihologice prestate de către alte entități decât furnizorii de servicii psihologice prevăzute la art. 43 din norme.

Art. 8 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care are o atitudine discriminatorie, conform definiției principiului, în raport cu beneficiarul serviciilor psihologice.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu manifestă înțelegere și preocupare față de beneficiarul serviciilor psihologice, în vederea furnizării tuturor informațiilor necesare pentru soluționarea sau ameliorarea problemelor psihologice ale acestuia.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, neputând furniza serviciile psihologice solicitate de către beneficiar, nu îl informează pe acesta în legătură cu posibilitatea furnizării acestor servicii de către un alt psiholog atestat în condițiile legii.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu respectă condițiile contractuale privind furnizarea serviciilor psihologice sau nu respectă programul de activitate afișat, cu excepția cazului fortuit sau a forței majore.

(5) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care refuză sau condiționează în mod nejustificat acordarea asistenței psihologice de urgență persoanei aflate în dificultate/persoanei care reclamă un risc iminent de suicid/de comitere a unei infracțiuni/contravenții, datorat stării sale psihologice.

(6) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, luând la cunoștință în mod direct nu intervine în vederea stopării unei agresiuni/violente fizice sau psihice împotriva unui copil minor sau nu informează de îndată autoritățile competente în vederea luării tuturor măsurilor

care se impun, după caz.

(7) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, luând cunoștință de comiterea unei infracțiuni/agresiuni fizice sau psihice împotriva oamenilor/animalelor, nu informează autoritățile competente în vederea luării tuturor măsurilor care se impun.

Secțiunea 5 - Abateri privind libera concurență profesională

Art. 9 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu respectă principiul privind publicitatea personală, în vederea prezentării competențelor sale profesionale sau a condițiilor economice de prestare a serviciilor psihologice. În vederea protejării consumatorului, firma profesională standard respectă forma și modelul indicate potrivit instrucțiunilor Colegiului.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care determină în mod direct rezilierea contractului de prestări de servicii psihologice încheiat între un alt psiholog și beneficiarul serviciilor psihologice, prin prezentarea unei oferte mai avantajoase economic pentru beneficiar, cunoscând faptul că acesta se află deja într-o relație contractuală cu un alt furnizor de servicii psihologice.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prezintă informații economice în legătură cu oferta de servicii psihologice a unui alt psiholog în vederea dezavantajării acestuia.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează informațiile economice obținute în cadrul activității de reprezentare profesională/control profesional, în activitatea sa profesională, în legătură cu oferta de servicii psihologice a unui alt psiholog.

(5) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului de a se pronunța în public sau prin actele sale profesionale, în mod direct, asupra competențelor profesionale ale unui alt psiholog, care își exercită profesia în una dintre formele prevăzute de lege, respectiv asupra concluziilor profesionale stabilite într-un caz dat de către un alt psiholog, aflat în concurență profesională în aceeași specialitate.

Secțiunea 6 - Abateri privind conflictul de interese

Art. 10 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care furnizează concomitent aceleași servicii psihologice către același beneficiar, persoană fizică sau juridică, atât prin intermediul unei forme independente de exercitare a profesiei, cât și prin intermediul calității sale de salariat/funcționar public.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prestează serviciile psihologice către soț/soție, respectiv către o persoană cu care se află într-o relație de rudenie până la gradul al IV-lea inclusiv.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care utilizează în mod direct sau indirect datele sau informațiile obținute în cadrul intervenției psihologice în vederea utilizării acestora în calitate de martor într-un proces penal, civil, inclusiv în cadrul proceselor având ca obiect relațiile de familie sau de muncă, precum și într-un proces comercial.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului, care cunoscând faptul că se află într-o relație de concurență profesională sau economică cu un alt psiholog din aceeași localitate, realizează activitatea de control profesional a acestuia. De la prevederile acestui alineat sunt exceptate cazurile controlului disciplinar prealabil, efectuat în vederea realizării unei evidențe profesionale în teritoriu.

Secțiunea 7 - Abateri privind confidențialitatea actului profesional

Art. 11 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (2) din lege, precum și a dispozițiilor art. 9 din norme, precum și a altor prevederi obligatorii din actele cu caracter normativ aprobate de către forurile de conducere ale Colegiului. În cazul în care datele și informațiile care constituie secretul profesional sunt solicitate de către instanța de judecată, psihologul poate furniza/divulga secretul profesional, fapta acestuia neconstituind abatere disciplinară.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care prezintă unei alte persoane data și

locația în care urmează să aibă loc prestarea serviciilor psihologice către un beneficiar, cu excepția situațiilor prevăzute de lege.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în înregistrarea video și/sau audio a ședinței psihologice sau a unei discuții legate de exercitarea profesiei, respectiv utilizarea ulterioară a acesteia, fără acordul beneficiarului direct al serviciilor psihologice sau al entității angajatoare a persoanei cu care se realizează convorbirea, cu excepția înregistrărilor accidentale.

Secțiunea 8 - Abateri privind informarea și obținerea consimțământului prealabil

Art. 12 - (1) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care constă în neinformarea prealabilă a beneficiarului serviciilor psihologice cu privire la condițiile, scopul, durata, procedurile și metodele utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidențialității actului psihologic, precum și asupra dreptului acestuia de a întrerupe sau de a se retrage oricând din ședința psihologică, cu excepția cazurilor de evaluare/intervenție psihologică de urgență.

(2) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu solicită și nu obține consimțământul prealabil scris al beneficiarului serviciilor psihologice cu privire la condițiile, scopul, durata, procedurile și metodologia utilizate, riscurile, beneficiile, limitele confidențialității actului psihologic, precum și asupra dreptului acestuia de a întrerupe sau de a se retrage oricând din ședința psihologică, cu excepția cazurilor de evaluare/intervenție psihologică de urgență.

(3) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care nu obține acordul prealabil al cel puțin unuia dintre reprezentanții legali ai copilului minor, care urmează să fie evaluat psihologic, cu excepția cazurilor de urgență. De asemenea, constituie abatere disciplinară fapta psihologului de a nu preciza în conținutul avizului/raportului psihologic emis pentru intervențiile psihologice realizate în condiții de urgență a limitelor de utilizare a acestuia.

(4) Constituie abatere disciplinară fapta psihologului care, realizând expertiza psihologica a copilului minor în prezența unui singur reprezentant legal, nu menționează în raportul eliberat imposibilitatea evaluării relației copilului cu celălalt reprezentant legal.

Secțiunea 9 - Alte abateri disciplinare și modul de constatare a acestora

Art. 13 - (1) În funcție de gravitatea faptelor sesizate, Comisia de deontologie și disciplină a Colegiului, pe baza propunerilor comisiilor aplicative și a avizelor primite, poate constata și alte abateri disciplinare, potrivit principiilor prevăzute în Codul deontologic.

(2) Abaterile disciplinare ce rezultă din încălcarea principiilor Codului deontologic sunt de strictă interpretare, sancțiunile se aplică pentru o singură faptă, gradual și numai în raport cu gravitatea faptei sesizate.

(3) În cazul constatării unei abateri disciplinare, sancțiunea este obligatorie, indiferent de nivelul acesteia.

Art. 14 - (1) Abaterile disciplinare constatate de către alte entități sau instituții, care nu au relevanță potrivit principiilor Codului deontologic, nu pot constitui temei pentru constatarea culpei profesionale și aplicarea de sancțiuni disciplinare pentru psihologi în condițiile legii.

(2) Nerespectarea de către psihologii sancționați a termenelor, recomandărilor și condițiilor prevăzute în sancțiunile disciplinare comunicate constituie abatere disciplinară și se sancționează în mod distinct, în condițiile legii.

ANEXA 4 - CODUL DEONTOLOGIC AL PROFESIEI DE ASISTENT SOCIAL

În temeiul dispozițiilor art. 27 lit. a) din Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social și ale art. 7 alin. (2) lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare al Colegiului Național al Asistenților Sociali, Consiliul național al Colegiului Național al Asistenților Sociali a adoptat prezentul cod deontologic al profesiei de asistent social.

CAPITOLUL I - Dispoziții generale

Art. 1 - (1) Codul deontologic al profesiei de asistent social, denumit în continuare cod, stabilește normele obligatorii de conduită profesională a asistenților sociali, respectiv a membrilor Colegiului Național al Asistenților Sociali din România, denumit în continuare Colegiu.

(2) Codul are ca scop reglementarea principiilor și regulilor de conduită a asistenților sociali pentru a preveni apariția unor situații care ar putea afecta reputația și buna practică a acestora, dezvoltarea și consolidarea Colegiului, precum și imaginea corpului profesional al asistenților sociali în general.

Art. 2 - Codul reglementează relațiile profesionale ale asistenților sociali și stabilește standardele de conduită a acestora în relațiile cu beneficiarii, membrii corpului profesional, precum și cu alte categorii de profesioniști.

Art. 3 - (1) Respectarea întocmai a prevederilor prezentului cod constituie o obligație profesională pentru fiecare asistent social.

(2) Desfășurarea activităților de asistență socială se va realiza numai în condițiile prezentului cod și ale legislației în vigoare.

Art. 4 - (1) Colegiul poate acționa pentru tragerea la răspundere disciplinară a asistenților sociali care încalcă normele imperative privind cadrul legal al exercitării profesiei de asistent social, precum și pentru tragerea la răspundere penală, civilă, administrativă sau de altă natură, după caz.

(2) Colegiul poate sesiza organele în drept cu privire la practicarea profesiei de asistent social de către o persoană care nu a obținut titlul profesional de asistent social, în condițiile legii.

CAPITOLUL II - Principii generale profesionale

Art. 5 - Asistentul social are obligația de a-și exercita profesia potrivit prevederilor legale în vigoare privind exercitarea profesiei de asistent social, precum și ale normelor profesionale specifice din domeniul asistenței sociale.

Art. 6 - Asistentul social este obligat să promoveze și să respecte valorile profesiei, metodologia exercitării profesiei, precum și ghidurile de bună practică în domeniu, aprobate de Colegiu, asigurând în acest mod realizarea calității actului profesional.

Art. 7 - Asistentul social trebuie să își îmbogățească permanent cunoștințele profesionale și să caute în mod consecvent să își ridice standardele de calitate ale exercitării profesiei, precum și în domeniul cercetării, semnalând autorității profesionale practicile ilicite în domeniu, precum și pe cele care încalcă dispozițiile prezentului cod.

CAPITOLUL III - Independența profesională și responsabilitatea asistentului social

Art. 8 - (1) Asistentul social își desfășoară activitatea pe baza principiului independenței profesionale, care îi conferă dreptul de inițiativă și decizie în exercitarea actului profesional, cu asumarea deplină a răspunderii pentru calitatea acestuia.

(2) Independența asistentului social nu poate prejudicia în niciun fel interesele beneficiarului serviciului profesional.

Art. 9 - Asistentul social pledează pentru condiții de viață care să conducă la satisfacerea nevoilor umane de bază și promovează valorile sociale, economice, politice și culturale, compatibile cu principiile justiției sociale.

Art. 10 - Asistentul social este obligat să își exercite profesiunea cu responsabilitate, în conformitate cu competențele corespunzătoare treptelor de competență profesională dobândite, prevăzute în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul cod.

Art. 11 - Actul profesional al asistentului social se exercită în mod obligatoriu olograf, cu precizarea numelui, prenumelui și codului alocat din Registrul Național al Asistenților Sociali, Partea I, precum și prin aplicarea parafei profesionale individuale.

Art. 12 - Asistentul social prestează numai categoriile de servicii de asistență socială specifice tipului de intervenție și beneficiarului serviciilor, potrivit ghidurilor de bună practică în domeniul asistenței sociale, precum și normelor metodologice privind exercitarea profesiei de asistent social, aprobate de Colegiu, în condițiile legii.

Art. 13 - Pentru serviciile de asistență socială prestate în relațiile contractuale stabilite cu beneficiarul acestora, asistentul social, indiferent de forma de exercitare a profesiei, beneficiază de un salariu sau onorariu negociat în mod liber cu beneficiarii serviciilor prestate sau cu furnizorii de servicii de asistență socială ori cu altă entitate angajatoare în cadrul căreia activează, după caz.

Art. 14 - (1) Asistentul social are următoarele responsabilități sociale:

- a) să pledeze pentru îmbunătățirea condițiilor sociale în vederea satisfacerii nevoilor umane de bază și promovării justiției sociale;
- b) să acționeze pentru a facilita accesul la servicii specifice și posibilitatea de a alege pentru persoanele vulnerabile, dezavantajate sau aflate în dificultate;
- c) să promoveze condițiile care încurajează respectarea diversității sociale și culturale;
- d) să promoveze politicile și practicile care încurajează conștientizarea și respectarea diversității umane;
- e) să faciliteze și să informeze publicul în legătură cu participarea la viața comunitară și schimbările sociale care intervin;
- f) să asigure servicii profesionale în situații de urgență, în condițiile legii și ale normelor privind exercitarea profesiei de asistent social;
- g) să recunoască importanța fundamentală a relațiilor interumane și să le promoveze în practica profesională, încurajând relațiile dintre persoane cu scopul de a promova, reface, menține și/sau îmbunătăți calitatea vieții;
- h) să se asigure de respectarea drepturilor fundamentale ale omului și de aplicarea legislației internaționale la care România a aderat.

(2) Asistentul social tratează toate cazurile date spre asistare, în funcție de concluziile evaluării riscului, nevoilor și resurselor.

(3) Asistentul social va trata cu prioritate cazurile minorilor aflați în dificultate, fiind activat în mod automat principiul interesului superior al acestora, în condițiile Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, în acest sens având obligația de a se autosesiza.

(4) Asistenții sociali vor avea în vedere întotdeauna că propriul lor comportament reprezintă un model pentru membrii comunității, acționând în consecință.

CAPITOLUL IV – Obligații față de profesia de asistent social

Art. 15 - Asistentul social contribuie la promovarea profesiei de asistent social, precum și la susținerea spiritului de breaslă.

Art. 16 - În vederea asigurării standardelor de integritate profesională, asistentul social este obligat:

- a) să promoveze și să mențină standardele de calitate în practica profesională;
- b) să promoveze și să dezvolte valorile și etica profesională, baza de cunoștințe și misiunea profesiei de asistent social;
- c) să protejeze integritatea profesională a asistenților sociali prin conferințe, studii, cercetare, analiză, activități de predare, consultanță, expuneri în cadrul comunităților, prin participarea

activă în cadrul organizației profesionale, precum și prin alte acțiuni de eficientizare a activității profesionale.

Art. 17 - În spiritul promovării demnității profesiei, asistentul social se va preocupa permanent ca partenerii, asociații și/sau angajații săi să nu lezeze drepturile persoanelor cu care interacționează în actul profesional, să nu diminueze încrederea publică în profesionalismul, onestitatea și responsabilitatea membrilor Colegiului, precum și pentru a preveni și elimina practicarea ilegală a profesiei de asistent social, sesizând în acest sens Colegiul.

CAPITOLUL V - Obligații față de beneficiari

Art. 18 - (1) Relațiile asistentului social cu beneficiarii serviciilor sale profesionale se bazează pe onestitate și confidențialitate, asistentul social având obligația de a informa beneficiarii asupra problemelor specifice și cheltuielilor probabile pe care le implică prestarea serviciilor de asistență socială.

(2) Asistentul social are obligația de a informa beneficiarul - persoană fizică sau persoană juridică - în timp util asupra oricăror modificări intervenite în legătură cu prestația sa, care ar putea influența calitatea, costurile sau termenele de prestare a serviciilor.

(3) Asistentul social întreprinde toate măsurile care să îi permită întreruperea, la nevoie, a relațiilor contractuale cu acei beneficiari sau cu acei angajatori care, prin cerințele sau atitudinea lor pe parcursul desfășurării activităților contractate, generează situații incompatibile.

Art. 19 - (1) Respectarea principiului autodeterminării obligă asistentul social să nu decidă în numele beneficiarului.

(2) Asistentul social sprijină beneficiarii pentru identificarea și dezvoltarea resurselor în vederea alegerii celei mai bune opțiuni și acordă toată atenția necesară intereselor celorlalte părți implicate în activitatea de asistență socială.

(3) Asistentul social poate limita drepturile beneficiarilor la autodeterminare atunci când acesta consideră că acțiunile prezente și/sau viitoare ale beneficiarilor prezintă un risc pentru ei înșiși și/sau pentru alte persoane.

Art. 20 - (1) Asistentul social va furniza serviciile de asistență socială beneficiarilor numai în contextul unei relații profesionale contractuale și al consimțământului informat al beneficiarului, după caz.

(2) În cazul în care beneficiarii serviciilor de asistență socială nu au capacitatea de a-și exprima în scris consimțământul sau de a contracta, asistentul social trebuie să protejeze interesele beneficiarului serviciului său, urmărind obținerea consimțământului scris al reprezentantului legal al acestuia, după caz.

Art. 21 - (1) Asistentul social utilizează un limbaj clar și adecvat pentru a informa beneficiarii serviciilor de asistență socială despre scopul, riscurile și limitele serviciilor, costurile legate de serviciul respectiv, alternativele existente, dreptul beneficiarilor de a refuza sau de a rezilia relațiile contractuale stabilite, precum și despre perioada pentru care sunt încheiate raporturile contractuale de asistență socială.

(2) În situațiile în care beneficiarul serviciilor de asistență socială nu înțelege sau are dificultăți în a înțelege limbajul utilizat în practică, asistentul social trebuie să se asigure că acesta a înțeles condițiile prezentate, în acest sens asigurând beneficiarului o explicație detaliată, direct sau prin intermediul unui translator/interpret, după caz.

Art. 22 - Asistentul social informează beneficiarii serviciilor de asistență socială cu privire la limitele și riscurile furnizării de servicii prin intermediul tehnicii de calcul și de comunicare moderne, solicitând acordul scris al acestora pentru orice înregistrare audio și video, precum și pentru prezența unei terțe persoane, în calitate de observator sau supervisor.

Art. 23 - Pentru a asigura o intervenție competentă, asistentul social are dreptul și obligația de a asigura și de a utiliza servicii și tehnici specializate de intervenție, în condițiile respectării obligației de formare profesională continuă, potrivit legii.

Art. 24 - (1) Asistentul social prestează serviciile profesionale în concordanță cu specificul cultural al beneficiarilor, adaptându-se diversității culturale prin cunoașterea, înțelegerea, acceptarea și valorizarea modelelor culturale existente.

(2) Asistentul social trebuie să dețină cunoștințe de bază despre mediul cultural și caracteristicile grupului sau comunității din care fac parte beneficiarii serviciilor de asistență socială.

(3) Formarea profesională a asistentului social îi permite acestuia înțelegerea diversității sociale și culturale privind etnia, religia, sexul și/sau orientarea sexuală, vârsta, statutul marital, convingerile politice și religioase sau dizabilitățile mentale ori fizice ale beneficiarului.

Art. 25 - (1) Asistentul social evită conflictele de interese în exercitarea profesiei și promovează o abordare imparțială a situațiilor profesionale.

(2) Asistentul social informează beneficiarul despre posibilele conflicte de interese și intervine, după caz, în prevenirea sau rezolvarea acestora.

(3) În anumite cazuri, protejarea beneficiarului poate conduce la încheierea relației profesionale și orientarea clientului către un alt profesionist sau către un alt serviciu care să corespundă nevoii acestuia.

(4) Asistentul social nu folosește relația profesională cu beneficiarul serviciilor sale profesionale pentru obținerea de avantaje sau alte beneficii de orice natură în interes personal.

(5) Asistentul social este obligat să atenueze sau să prevină conflictele de interese existente sau posibile.

Art. 26 - (1) Asistentul social se bazează în activitatea profesională pe principiile respectării și apărării intimității beneficiarului, confidențialității acestuia, precum și pe principiul utilizării responsabile a informațiilor obținute în timpul exercitării profesiei sau în legătură cu aceasta.

(2) Asistentul social nu poate solicita informații despre viața privată a beneficiarului serviciilor sale, decât în cazul în care acestea sunt relevante pentru intervenție, asistentul social având obligația păstrării confidențialității în privința acestora.

(3) În anumite situații, asistentul social poate dezvălui informații confidențiale, cu acordul beneficiarilor sau ai reprezentanților legali ai acestora, după caz.

(4) Asistenții sociali pot dezvălui informații confidențiale fără acordul beneficiarilor, în condițiile legii și ale actelor normative adoptate în vederea executării acesteia sau atunci când nedezevăluirea acestora ar pune în pericol viața, integritatea fizică a beneficiarilor sau a altor persoane.

(5) Asistentul social informează beneficiarii serviciilor de asistență socială despre încălcarea confidențialității informațiilor pe care le dețin în legătură cu aceștia, motivația avută în vedere, precum și despre posibilele consecințe, în condițiile legii.

(6) Asistentul social trebuie să păstreze confidențialitatea asupra identității beneficiarilor, atunci când acesta prezintă informații în mass-media, în condițiile legii.

Art. 27 - În cazul în care autoritățile publice competente solicită, pe cale legală, informații despre un anumit caz sau atunci când sunt puse în pericol interesele legitime, viața ori integritatea beneficiarilor, asistentul social poate dezvălui informațiile cerute, în condițiile legii.

Art. 28 - (1) Accesul la documentele beneficiarilor și transferul acestora se realizează astfel încât să se asigure protecția deplină a informațiilor confidențiale conținute.

(2) Accesul la documentele beneficiarilor este permis profesioniștilor care lucrează în echipa pluridisciplinară, supervisorilor sau coordonatorilor activității profesionale de asistență socială, precum și altor persoane autorizate în condițiile legii.

(3) La cerere, beneficiarii au acces la informații din propriile dosare, în măsura în care asistentul social apreciază că acestea servesc intereselor lor și nu prejudiciază alte persoane.

(4) La încheierea serviciilor, asistentul social are responsabilitatea de a arhiva dosarele clienților pentru a asigura accesul la informație în viitor și protecția informațiilor confidențiale.

Art. 29 - (1) Contactele fizice între asistenții sociali și beneficiarii serviciilor de asistență socială trebuie evitate în cazul în care se constată că acest lucru îi prejudiciază în vreun fel pe aceștia.

(2) Asistentul social care se angajează în contacte fizice cu beneficiarii trebuie să aibă responsabilitatea de a stabili limite adecvate diferențelor culturale, în condițiile legii.

(3) Asistentul social nu poate întreține relații sexuale cu beneficiarii serviciilor de asistență socială sau cu rudele acestuia, pe toată durata prestării serviciilor profesionale către aceștia.

(4) Asistentul social nu manifestă față de beneficiarii actului său profesional comportamente verbale sau fizice de natură sexuală, menite a fi înțelese ca avansuri sexuale sau solicitări de favoruri sexuale.

Art. 30 - Asistentul social folosește un limbaj adecvat și respectuos față de client și evită folosirea termenilor care pot aduce prejudicii persoanelor, grupurilor sau comunităților.

Art. 31 - (1) Asistentul social va asigura continuitatea serviciilor în cazul în care acestea sunt întrerupte de factori cum ar fi: transferul, boala, indisponibilitatea temporară etc.

(2) Asistentul social poate finaliza relația profesională cu beneficiarii, precum și serviciile oferite acestora atunci când acestea nu mai răspund nevoilor și intereselor acestora.

(3) Asistentul social se asigură că finalizarea relației profesionale cu beneficiarii și a serviciilor oferite este un proces planificat, asupra căruia beneficiarii dețin toate informațiile necesare.

CAPITOLUL VI – Obligații față de membrii corpului profesional

Art. 32 - (1) Relațiile dintre asistenții sociali se bazează întotdeauna, indiferent de interesele personale sau ale persoanelor pe care le asistă, pe respect profesional reciproc.

(2) Asistentul social își construiește reputația profesională numai pe baza competenței sale profesionale, fără a folosi mijloace de reclamă sau alte mijloace comerciale, altele decât cele prevăzute de lege.

Art. 33 - (1) Concurența profesională între asistenții sociali se bazează numai pe competența și calitatea serviciilor profesionale oferite beneficiarilor.

(2) Sunt interzise și sunt considerate acte de concurență profesională neloială următoarele acțiuni:

a) tentativa sau acțiunea de denigrare sau de discreditare a asistenților sociali în scopul atragerii beneficiarilor de servicii de asistență socială;

b) practicarea profesiei sub standardele de calitate stabilite prin ghidurile de bună practică în domeniu sau prin normele privind exercitarea profesiei de asistent social, precum și prin stabilirea unor onorarii derizorii având ca scop atragerea beneficiarilor serviciilor de asistență socială;

c) utilizarea unor mijloace de presiune sau a funcției deținute în vederea atragerii beneficiarilor serviciilor psihologice sau în alt scop personal;

d) utilizarea oricăror informații de specialitate nepublicate sau neoficiale, la care asistentul social a avut acces pe diferite căi, în scopul obținerii de avantaje personale.

Art. 34 - (1) Orice litigiu între asistenți sociali cu privire la exercitarea profesiei de asistent social trebuie comunicat imediat pentru conciliere Colegiului.

(2) Comisia de deontologie profesională are competența analizării situației de litigiu create, precum și desfășurării tuturor actelor necesare concilierii, înainte de sesizarea altor instanțe.

CAPITOLUL VII – Obligațiile asistentului social în relațiile cu instituțiile publice

Art. 35 - Asistentul social, salariat sau membru al unor comisii sau organisme de specialitate ale unor instituții publice, nu va divulga și nu va folosi în scopul obținerii de avantaje materiale personale, familiale sau de grup informații de specialitate care nu au fost făcute publice.

Art. 36 - Asistentul social, salariat sau membru al unor comisii ori organisme publice sau tehnice de analiză ori decizie, nu se poate pronunța asupra unor acte sau documentații la a căror realizare este implicat personal.

Art. 37 - Asistentul social nu va oferi avantaje materiale sau de orice altă natură unui funcționar public, cu intenția de a influența o decizie de care este interesat.

Art. 38 - Asistentul social care își desfășoară activitatea în cadrul unei instituții a administrației publice, în învățământ sau participă în diverse foruri decizionale ori de jurizare nu va accepta avantaje materiale sau de orice natură oferite pentru a influența decizia sa.

CAPITOLUL VIII – Sancțiunile disciplinare

Art. 39 - (1) Încălcarea de către asistenții sociali a dispozițiilor prevăzute în prezentul cod constituie abatere disciplinară.

(2) În urma realizării cercetării disciplinare, Comisia de deontologie profesională și organele de conducere ale Colegiului, după caz, apreciază gravitatea fiecărui caz de încălcare a dispozițiilor prezentului cod.

(3) Sancțiunile disciplinare aplicabile asistenților sociali sunt prevăzute în art. 20 alin. (2) lit. a)-d) din Regulamentul de organizare și funcționare al Colegiului Național al Asistenților Sociali.

CAPITOLUL IX – Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 40 - (1) De la data adoptării prezentului cod se abrogă orice altă dispoziție contrară, în condițiile legii.

(2) De la data adoptării prezentului cod autoritățile publice, alte persoane juridice sau entități specializate care au încadrați asistenți sociali vor aduce la cunoștința acestora prevederile prezentului cod.

(3) Prezentul cod a fost adoptat în executarea Legii nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, pentru detalierea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind deontologia profesiei de asistent social.

Art. 41 - Punerea în aplicare a prezentului cod se realizează sub aspect procedural potrivit dispozițiilor procedurale prevăzute în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul cod.

ANEXA 5 - CODULUI DEONTOLOGIC AL FARMACISTULUI

CAPITOLUL I - Principii generale

Art. 1 - (1) Codul deontologic al farmacistului cuprinde un ansamblu de principii și reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist pe teritoriul României.

(2) Prezentul cod exprimă adeziunea farmaciștilor români la Carta Universală a Drepturilor Omului și la Carta Farmaciei Europene.

Art. 2 - Codul deontologic al farmacistului are drept principal scop:

- a) ocrotirea drepturilor pacienților;
- b) respectarea obligațiilor profesionale de către farmaciști;
- c) apărarea demnității și a prestigiului profesiei de farmacist.

Art. 3 - (1) În exercitarea profesiei sale, farmacistul furnizează servicii de sănătate specializate pacientului și publicului în general fără niciun fel de discriminare.

(2) Relațiile dintre farmacist și beneficiarii serviciilor acordate trebuie să aibă la bază încrederea în competența și experiența profesională a farmacistului.

(3) Această încredere obligă farmacistul ca de-a lungul întregii sale cariere să asigure și să mențină la cel mai înalt nivel performanțele și conduita sa profesională și personală, să își actualizeze cunoștințele profesionale permanent în sfera activității sale.

Art. 4 - Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea ori de câte ori este cazul cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) adoptarea unui rol activ față de informarea și educația sanitară a publicului, precum și față de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicației și a altor flageluri;
- f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai înalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel înalt de competență științifică, aptitudini practice și performanțe profesionale, în concordanță cu progresele științelor și practicii farmaceutice;
- g) în exercitarea profesiei farmaciștii trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- h) farmaciștii trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia de farmacist sau să submineze încrederea publică în aceasta.

Art. 5 - În situațiile în care în rezolvarea unei probleme alegerea soluției nu este prevăzută în normele legale, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu etica profesiei și să își asume responsabilitatea.

Art. 6 - Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat să își păstreze libertatea și independența profesională conform jurământului profesiei.

Art. 7 - Colegiul Farmaciștilor din România garantează menținerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătății publice, prin supravegherea respectării de către farmaciști a îndatoririlor profesionale și a eticii profesionale, precum și prin apărarea independenței, onoarei și demnității profesionale.

CAPITOLUL II - Standarde deontologice

SECȚIUNEA 1 - Responsabilitatea personală și independența farmaciștilor

Art. 8 - (1) Indiferent de sfera de activitate, farmacistul trebuie să aibă în centrul atenției sale binele pacientului și al publicului în general.

(2) Farmacistul este răspunzător pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilitățile asumate în exercitarea profesiei sale.

Art. 9 - În vederea îndeplinirii dispozițiilor art. 8, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:

- a) să își exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de bună practică din domeniul său de activitate;
- b) să își îndeplinească îndatoririle profesionale cu competență, în termenele stabilite;
- c) să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să își respecte îndatoririle esențiale ca farmacist, libertatea de decizie și independență profesională;
- d) să accepte acele posturi pentru care are competența și disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra specificului activității, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;
- e) să își îndeplinească personal atribuțiile și la nevoie să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activități profesionale, asumându-și răspunderea;
- f) să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu își poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;
- g) să raporteze medicului prescriptor sau autorităților competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;
- h) să se abțină să critice sau să condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apelează la serviciile sale;
- i) să acorde servicii în mod egal pentru toți pacienții, fără discriminare, în ordinea solicitării acestora, cu excepția situațiilor de urgență;
- j) să se asigure că serviciile sale au fost percepute și înțelese corect de pacient, încurajându-l să participe activ la reușita tratamentului;
- k) să nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care îi intră în atribuții, conform legii.

Art. 10 - Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului.

Art. 11 - Înainte de a-și asuma o funcție de conducere, farmacistul trebuie să se autoevalueze și să se asigure că este capabil să îndeplinească toate responsabilitățile acestei funcții.

Art. 12 - În exercitarea funcției, farmacistul-șef are următoarele obligații:

- a) trebuie să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;
- b) trebuie să se asigure că toți membrii personalului aflat în subordinea sa sunt informați asupra atribuțiilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească;
- c) trebuie să transmită instrucțiunile clar pentru a împiedica orice risc de eroare; în măsura posibilităților, el va transmite în scris proceduri standard de operare;
- d) se asigură că membrii personalului aflat în subordinea sa își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu prevederile legale, dar și cu competența și aptitudinile personale;
- e) trebuie să respecte independența profesională a farmaciștilor din subordine;
- f) se asigură că echipamentele, localul și utilitățile de la locul de muncă sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;
- g) se asigură că toate activitățile profesionale desfășurate sub controlul său, precum și cele exercitate de el personal sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
- h) se asigură că toate măsurile privind păstrarea confidențialității sunt efective;
- i) are datoria să notifice colegiului pe raza căruia își desfășoară activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori funcția sa;
- j) trebuie să accepte, în măsura posibilităților, elevi și studenți pentru îndeplinirea stagiului de practică în unitatea pe care o conduce.

SECȚIUNEA a 2-a – Competența profesională

Art. 13 - Farmacistul trebuie să își asigure și să își mențină la un înalt nivel pregătirea profesională, prin actualizarea permanentă a cunoștințelor în aria sa profesională, în scopul

îndeplinirii atribuțiilor cu competența necesară.

Art. 14 - În vederea actualizării permanente a cunoștințelor profesionale, farmacistul este obligat:

- a) să își planifice și să participe la formele de pregătire profesională organizate sau acreditate de Colegiul Farmaciștilor din România;
- b) să evalueze și să aplice în practica curentă cunoștințele actualizate permanent;
- c) să ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesională acceptate, atunci când acest lucru îi este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este înregistrat.

SECȚIUNEA a 3-a – Confidențialitatea

Art. 15 - Farmacistul are datoria de a respecta și proteja informația profesională.

Art. 16 - Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cursul activităților profesionale.

Art. 17 - Informațiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:

- a) când pacientul și-a dat consimțământul scris;
- b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;
- c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;
- d) stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;
- e) în alte situații prevăzute de lege.

Art. 18 - Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informație referitoare la practica prescrierii acestuia.

Art. 19 - Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă respectând următoarele reguli:

- a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
- b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;
- c) să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

SECȚIUNEA a 4-a – Relațiile de colaborare ale farmacistului

Art. 20 - În exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca în interesul bolnavului și al pacientului în general să colaboreze cu toți confrății săi. În acest sens:

- a) toți farmaciștii își acordă ajutor reciproc și consultanță pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- b) farmaciștii își rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reușesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
- c) farmacistul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate;
- d) farmacistul trebuie să dovedească în orice împrejurare solidaritate față de colegii săi și loialitate față de corpul profesional și profesia de farmacist.

Art. 21 - În interesul pacientului și al publicului în general, farmacistul trebuie să colaboreze cu medicul și cu alți membri ai echipei de sănătate. În acest sens:

- a) farmacistul colaborează activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi și în interesul acestuia;
- b) în colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abține de la orice înțelegere în scop material sau de altă natură care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului;
- c) farmacistul trebuie să se abțină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.

SECȚIUNEA a 5-a – Concurența neloială

Art. 22 - Farmacistul nu trebuie să utilizeze mijloacele concurenței neloiale în vederea obținerii unor avantaje materiale sau de altă natură.

Art. 23 - Se consideră a fi practici neloiale, fără a fi limitative, următoarele activități:

- a) atragerea pacienților prin oferirea de avantaje materiale sau reclamă mincinoasă;
- b) folosirea de funcția deținută ori de mandatul încredințat în cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienți.

Art. 24 - Este sancționabilă denunțarea nejustificată și în scop concurențial a colegilor.

SECȚIUNEA a 6-a - Publicitatea

Art. 25 - Orice informație furnizată publicului de către farmacist în legătură cu serviciile de sănătate oferite trebuie să fie corectă, decentă, legală și onestă.

Art. 26 - Orice informație și material promoțional cu privire la serviciile profesionale trebuie să fie în concordanță cu rolul farmacistului în promovarea sănătății și să permită pacientului să decidă independent asupra solicitării serviciului respectiv.

Art. 27 - În scopul promovării unor servicii proprii, farmaciștii trebuie să se abțină de la a defăima serviciile profesionale ale altor confrăți.

Art. 28 - Farmacistul trebuie să se abțină de la orice procedee sau mijloace contrare demnității profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-și alege singur farmacistul.

Art. 29 - Pe tot timpul exercitării profesiei, farmacistul trebuie să se asigure că acțiunile de promovare a medicamentelor, în care este implicat sau care au loc în unitățile în care el lucrează, sunt în conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.

Art. 30 - Farmacistul se va asigura că promovarea medicamentelor nu implică obligarea pacientului de a cumpăra sau de a primi medicamente nedorite sau în exces, în locul celor dorite sau împreună cu acestea.

SECȚIUNEA a 7-a - Servicii farmaceutice de urgență

Art. 31 - (1) Pentru asigurarea continuității asistenței cu medicamente a populației, farmaciștii trebuie să furnizeze, în condițiile legii, servicii farmaceutice de urgență.

(2) Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgență se va face cu respectarea următoarelor principii:

a) farmacistul va utiliza toate cunoștințele sale profesionale pentru a veni în sprijinul pacientului;

b) pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita pacientului sau aparținătorului acestuia toate informațiile legate de urgența cererii sale, respectiv medicația curentă, existența altor afecțiuni sau alergii, precum și alte aspecte care pot influența decizia farmacistului;

c) decizia farmacistului va fi luată avându-se în vedere și afecțiunea pentru care se solicită medicamentul, grupa terapeutică din care face parte medicamentul, efectele adverse și contraindicațiile;

d) în funcție de gravitatea situației prezentate, farmacistul va încerca să ia legătura cu medicul curant al pacientului sau cu un alt medic;

e) dozele eliberate pot fi pentru maximum 24 de ore, în zilele lucrătoare, și pentru maximum 72 de ore, pentru sfârșitul de săptămână și sărbătorile legale;

f) orice intervenție de acest tip va fi însoțită de recomandarea farmacistului ca pacientul să se adreseze imediat medicului;

g) în cazul copiilor, eliberarea unui medicament va fi însoțită de recomandarea către părinți de a consulta în cel mai scurt timp medicul de familie sau de a apela la serviciul de urgență;

h) medicamentele psihotrope și stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgență.

Art. 32 - Pentru a realiza în condiții bune serviciile farmaceutice de urgență, farmacistul este obligat să acorde primul ajutor, în limita competențelor sale, și să solicite intervenția serviciilor specializate, informând asupra măsurilor luate din proprie inițiativă.

Art. 33 - (1) Farmacistul poate elibera medicamente fără prescripție medicală în următoarele situații:

- a) pacientul este bolnav cronic și este cunoscut de către farmacist sau se află în evidențele farmaciei ca utilizator al medicamentului solicitat, dar din diverse motive nu a putut ajunge la medic;
- b) pacientul nu posedă o prescripție medicală, dar prezintă un bilet de ieșire din spital, o scrisoare medicală etc.;
- c) pacientul prezintă o prescripție a cărei valabilitate a expirat;
- d) pacientul prezintă o schemă de tratament parafată de medicul prescriptor;
- e) pacientul este în tranzit și nu își poate continua tratamentul;
- f) alte situații de urgență în care farmacistul va decide, după caz, eliberarea unui medicament pe o durată limitată, până la obținerea unei prescripții, cu îndrumarea pacientului către medicul de familie, centrul de sănătate sau permanentă, compartimentul ori unitatea de primire a urgențelor sau apelarea numărului de urgență 112.

(2) Farmaciile din mediul rural pot furniza servicii farmaceutice de urgență și în situația în care în localitate nu există cabinete medicale sau medicul nu este prezent; în aceste situații, furnizarea serviciilor farmaceutice se va face cu respectarea principiilor prevăzute la art. 31.

Art. 34 - Când nu poate să acorde pacientului serviciul solicitat, farmacistul trebuie să îndrume pacientul spre un serviciu specializat de asistență medicală.

Art. 35 - În cazuri urgente, farmacistul trebuie să acorde asistență pacienților, dacă este solicitat, și în afara programului farmaciei.

SECȚIUNEA a 8-a – Incompatibilități

Art. 36 - (1) Se recunoaște ca activitate profesională activitatea desfășurată în mod legal de farmaciști în unul sau mai multe dintre domeniile următoare:

- a) prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
- b) fabricarea și controlul medicamentelor;
- c) controlul medicamentelor într-un laborator pentru controlul medicamentelor;
- d) depozitarea, conservarea și distribuirea medicamentelor angro;
- e) prepararea, controlul, depozitarea și distribuția medicamentelor în farmacii deschise publicului;
- f) prepararea, controlul, depozitarea și eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;
- g) acordarea de informații și consultanță privind medicamentele.

(2) Farmacistul, în conformitate cu pregătirea sa universitară, este competent să exercite și alte activități profesionale, precum:

- a) colaborare cu medicul pentru stabilirea și urmărirea terapiei pacientului;
- b) farmacovigilență;
- c) fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea și distribuția produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igieno-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substanțelor farmaceutice active și auxiliare;
- d) analize în laboratoare de biochimie, toxicologie și igienă a mediului și alimentelor;
- e) marketing și management farmaceutic;
- f) activități didactice, cercetare sau administrație sanitară.

(3) În toate activitățile prevăzute la alin. (1) farmacistul are deplină răspundere și drept de decizie.

Art. 37 - Exercițarea profesiei de farmacist este incompatibilă cu:

- a) exercitarea concomitentă a profesiei de medic;
- b) starea de sănătate fizică sau psihică necorespunzătoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;
- c) comerțiant persoană fizică;
- d) exercitarea unor activități contrare legii sau bunelor moravuri;
- e) calitatea de lucrător comercial sau agent comercial;
- f) angajat al altor unități decât cele care au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutică, producția ori distribuția de medicamente sau activitățile prevăzute la

art. 36 alin. (2).

Art. 38 - Dacă în termen de 15 zile de la notificarea făcută de Colegiul Farmaciștilor din România farmacistul aflat într-o situație de incompatibilitate nu renunță la activitatea incompatibilă cu profesia de farmacist, se suspendă de drept calitatea de membru al Colegiului Farmaciștilor din România și dreptul de exercitare a profesiei de farmacist.

Art. 39 - (1) Farmaciștii care ocupă funcții publice în cadrul aparatului central al Ministerului Sănătății, în cadrul autorităților de sănătate publică județene și a municipiului București, în cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și, respectiv, în cadrul caselor de asigurări de sănătate județene și a municipiului București pot desfășura în afara programului normal de lucru, în condițiile legii, activități profesionale, potrivit calificării pe care o dețin exclusiv în unități sanitare sau farmaceutice private.

(2) Farmaciștilor prevăzuți la alin. (1) li se aplică în mod corespunzător prevederile art. 35 alin. (1) și (3) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL III – Dispoziții finale

Art. 40 - Farmacistul răspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor și regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului și a regulilor de bună practică profesională, a Statutului Colegiului Farmaciștilor din România, pentru nerespectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 41 - Orice comportament în exercitarea profesiei care încalcă principiile prezentului cod poate face obiectul unei reclamații privind încălcarea eticii profesionale de către farmacist.

Art. 42 - Judecarea cazurilor de abateri de la prezentul cod se soluționează, conform legii și Statutului Colegiului Farmaciștilor din România, de comisia de disciplină competentă.

Art. 43 - În aplicarea procedurii disciplinare, instanțele Colegiului Farmaciștilor din România trebuie să judece cauzele disciplinare ținând cont de circumstanțele în care s-a petrecut fapta.

ANEXA 6 - CODUL DE ETICĂ AL BIOLOGILOR, BIOCHIMIȘTILOR ȘI CHIMIȘTILOR DIN SISTEMUL SANITAR DIN ROMÂNIA

1. Calitate și excelență

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist) pune cunoștințele sale în ceea ce privește capacitatea de diagnostic de laborator (inclusiv indicația pentru analize, fiabilitatea rezultatelor, interpretarea rezultatelor și cercetarea științifică) în slujba serviciului de diagnostic, tratament și prevenire a bolilor omului.

2. Dezvoltarea profesională continuă

Pentru a-și îndeplini îndatoririle în mod optim și în conformitate cu ceea ce este considerat de bună practică în profesia sa și având în vedere legile țării în care lucrează, Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să :

- a. mențină și să dezvolte competența sa la cel mai înalt nivel de calitate în toate domeniile relevante (științifice și practice) cu privire la evoluțiile de îngrijire a sănătății, în general, și Chimie Clinică și Medicină de laborator, în special, prin participarea în mod regulat la cursuri de formare relevante și alte programe de pregătire și dezvoltare profesională continuă, pe întreaga durată a activității profesionale și în timpul exercitării profesiei sale;
 - b. accepte sarcini / misiuni numai în domeniul său de competență; dincolo de aceste limite, el va lucra în colaborare cu experții corespunzători;
 - c. să se informeze continuu asupra codurilor legale de practică, care afectează muncă lui.
- Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să-și mențină angajamentul la profesia sa din domeniul Chimiei Clinice și Medicinii de Laborator, acela de a lua parte la activitățile societăților sale științifice, în special ale celor care promovează profesia și contribuie la formarea continuă a membrilor lor.

3. Conformitatea cu coduri de etică și conduită

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să respecte nu numai prevederile prezentului cod de conduită, dar și legislația sau orice alte coduri de practică și standarde legate de activitatea sa profesională, care sunt aplicate în țara în care lucrează.

4. Onestitate și integritate

Integritatea profesională și onestitatea intelectuală a Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist) sunt o garanție a imparțialității sale de analiză, judecată și decizie.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist), trebuie să evite în orice moment, înșelăciunea în ceea ce privește cunoștințele sale profesionale și științifice, cum ar fi fraudă, plagiat, tănuirea, omisiunea necorespunzătoare a informațiilor precum și exprimarea opiniilor incorecte sau care induc în eroare în activitatea clinică și în cercetare.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) nu va accepta nici o obligație care-l aduce în conflict cu independența sa profesională.

În special, acesta se angajează:

- a. de a nu solicita sau accepta cadouri, avantaje pecuniare sau beneficii din industria medicamentelor sau industria de diagnostic, cu excepția cazului în care sunt de valoare monetară scăzută și irelevante pentru a practica profesia în Chimie Clinică și Medicină de Laborator;
- b. de a nu solicita sau accepta sponsorizări de la promoțiile de vânzare pentru simpozioane sau congrese cu excepția cazului în care sponsorizarea este la nivel rezonabil și este subordonată scopului principal al întâlnirii și nu se extinde la alte persoane din afara sferei profesionale;
- c. să nu accepte sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decât pentru evenimente cu scopuri pur profesionale și științifice; astfel de cadouri trebuie să fie întotdeauna la un nivel rezonabil și subordonate obiectivului științific principal al evenimentului și nu trebuie să fie extinse la alte persoane în afara profesioniștilor din domeniul sănătății.

5. Relația cu alte persoane

Specialistul în Chimie Clinică și Medicina de Laborator (biolog, chimist și biochimist) acționează în permanență cu curtoazie, cinste și integritate în relațiile sale cu pacienții și alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional și nu trebuie să se angajeze în nici o activitate sau comportament care ar putea discredita profesia sau a submina încrederea publică în profesie.

El nu trebuie să abuzeze de poziția sa profesională pentru a stabili relații nepotrivite cu pacienții, pentru a convinge pacienții să dea sau împrumute bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigații care nu sunt în interesul superior al pacientului, sau de a nu recomanda sau efectua investigații sau tratamente medicale care nu intră în sfera sa de competență.

El trebuie să raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile în care el consideră că un coleg din sănătate are un comportament inadecvat sau performanța lui este o amenințare la adresa sănătății unui pacient.

6. Independența și imparțialitatea

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să-și exercite judecata profesională în cadrul responsabilităților sale imparțial și obiectiv, după luarea în considerare a tuturor circumstanțelor relevante, în interesul pacientului sau, fără presiuni din surse externe sau conflicte de interese.

El trebuie să se asigure de asemenea că interesele participanților la cercetare sunt protejate.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) va servi fiecare pacient în parte la cele mai înalte standarde ale capacității profesionale și va furniza

publicului larg informații, în cadrul în domeniul sau de competență, pentru a permite o înțelegere corectă a problemelor de sănătate de interes public.

7. Confidențialitatea

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist), fără a aduce atingere legislației privind viața privată aplicabile în țară în care lucrează, este obligat să respecte confidențialitatea informațiilor obținute de către acesta în activitatea sa profesională. Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să nu utilizeze abuziv aceste informații. El se va asigura că informațiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane decât în anumite situații, ca de exemplu altor profesioniști de sănătate implicați în îngrijirea pacientului, și, acolo unde este posibil, cu consimțământul informat al pacientului.

8. Conflictul cu convingerile morale și etice

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) nu este obligat să ofere un serviciu profesional dacă acesta este în conflict cu propriile convingeri morale sau religioase, dar trebuie să respecte convingerile morale, religioase și culturale ale pacienților.

Dacă el este de acord să furnizeze un serviciu, el trebuie să înlăture convingerile religioase personale, culturale, fiziologice sau de alta natură. El trebuie să asigure un acces echitabil la serviciile sale tuturor celor care au dreptul să le folosească.

9. Delegația și supravegherea

Ca șef și / sau membru al echipei care lucrează în Chimie Clinică și Medicină de laborator, Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, biochimist și chimist), având în vedere circumstanțele speciale ale situației în cauză, trebuie să:

- a. obțină o definiție clară a serviciilor solicitate de el și / sau echipa sa;
- b. se asigure că toate activitățile în laborator sunt organizate și executate cât mai exact și cât mai repede posibil;
- c. protejeze securitatea și bunăstarea colegilor săi, natura și mediul înconjurător;
- d. respecte superiorii, colegii și subordonații prin luarea în considerare a cerințelor și aspirațiilor lor, cu condiția ca acestea să respecte legile și etica profesiilor lor;
- e. depună eforturi pentru un nivel ridicat de realizare tehnică a sarcinilor sale, să contribuie și să promoveze un mediu sănătos și plăcut pentru colegii săi;
- f. se asigure că în cazul în care o sarcină este delegată unei persoane, aceasta are cunoștințele, aptitudinile și competențele necesare pentru a întreprinde această sarcină în mod eficient și eficace și este supravegheată corespunzător.

10. Asigurarea profesională

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) trebuie să aibă o formă de asigurare în ceea ce privește răspunderea potențială față de pacienți și

după caz, terțe părți, care decurg din activitatea profesională. Acest lucru ar trebui să fie la un nivel suficient pentru a garanta că o reclamație justificată ar fi în mod corespunzător compensată. Această asigurare poate fi efectuată printr-un angajament național pentru serviciile furnizate de stat, de către un angajator, prin calitatea de membru al unei asociații profesionale sau de un practician individual.

În mod excepțional, printr-un angajament prealabil formal, riscul poate fi suportat de către destinatarul serviciului în statele membre în care legislația permite un astfel de aranjament. Pacientul ar trebui să fie conștient de aceste acorduri.

11. Publicitatea

Publicitatea pentru Specialiștii în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) atât în sectorul sănătății publice cât și în cel privat variază considerabil în statele membre. În statele membre în care publicitatea la serviciile unui specialist este permisă, orice formă de publicitate trebuie să fie corectă, onestă, legală, decentă și trebuie să se concentreze exclusiv pe serviciile profesionale oferite.

12. Sancțiuni

În cazul în care un specialist în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, biochimist și chimist) nu respectă prezentul cod de conduită, organismul sau național de reglementare (dacă este cazul) și societatea sa națională vor fi responsabile pentru stabilirea vinovației și a sancțiunilor.

Dacă un specialist este supus sancțiunii disciplinare (de exemplu, suspendarea, înlăturarea) din registrul lor național, EC4 va aplica aceeași sancțiune în raport cu Registrul EC4. (Registrul European al specialiștilor în medicină de laborator - EC4)

ANEXA 7 - CODULUI DEONTOLOGIC AL CONSILIERULUI JURIDIC

Titlul I - Dispoziții generale

Art. 1 - Consilierul juridic este persoana care îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei și care asigură apărarea drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum și ale persoanelor juridice de drept privat, în favoarea cărora exercită profesia.

Art. 2 - Consilierii juridici sunt obligați să respecte regulile de conduită morală și profesională cuprinse în prezentul cod.

Art. 3 - Regulile profesionale reprezintă ansamblul normelor de ordin deontologic care, prin aplicarea dispozițiilor legale și statutare în vigoare, se impun tuturor consilierilor juridici în exercitarea activității lor.

Aceste reguli sunt susceptibile de a fi modificate în funcție de evoluția dispozițiilor legale și a celor statutare.

Art. 4 - Consilierii juridici sunt înscrși pe Tabloul Consilierilor Juridici definitivi sau stagiați ținut de către Colegiile Consilierilor Juridici membre ale U.C.C.J.R.

Art. 5 - Toți consilierii juridici înscrși în Tabloul Consilierilor Juridici sunt obligați, conform jurământului depus la primirea în corpul profesional, să respecte deontologia profesiei.

Titlul II - Principii deontologice

Art. 6 - Integritatea și autonomia profesională, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilența, confidențialitatea, organizarea, eficacitatea și perseverența sunt ideile diriguitoare care guvernează activitatea consilierului juridic.

Art. 7 - Îndeplinirea corectă și în timp util a atribuțiilor profesionale conferă substanță principiului integrității profesionale.

Art. 8 - Autonomia și independența profesională a consilierului juridic se manifestă prin asumarea unor responsabilități și acționarea la moment oportun într-un context determinat.

Art. 9 - Consilierii juridici sunt independenți din punct de vedere profesional și se supun numai Constituției României, legii, statutului profesiei și prezentului cod de deontologie profesională.

Prin independență profesională în sensul prezentului cod se înțelege libertatea de acțiune și de opinie care este limitată doar prin dispoziții legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic.

Art. 10 - Corectitudinea și integritatea morală sunt valori fundamentale pe care Consilierul juridic este obligat să le respecte atât în timpul serviciului cât și în afara acestuia.

Art. 11 - Rezultatul activității consilierului juridic este o consecință a urmării atente și continue a derulării sarcinilor încredințate.

Art. 12 - Datoria fiecărui consilier juridic este să păstreze secretul datelor și informațiilor de care a luat la cunoștință în virtutea exercitării profesiei cu excepția unor dispoziții legale sau statutare contrare.

Confidențialitatea datelor și informațiilor deținute contribuie la crearea unui climat de siguranță pentru entitatea beneficiară a serviciilor oferite.

Art. 13 - Organizarea riguroasă a activității consilierului juridic se face în scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate și eficacitate a muncii.

Art. 14 - Prin discernerea între serviciul oferit și așteptările beneficiarului, între așteptările personale, profesionale și consecințele economice, în activitatea consilierului juridic primează respectarea legii.

Art. 15 - Consilierul juridic este obligată depună efortul necesar pentru realizarea și reușita sarcinilor ce îi revin în exercitarea profesiei.

Art. 16 - Respectarea și aplicarea principiilor enunțate constituie un deziderat și un scop al exercitării profesiei de consilier juridic. Respectarea lor se impune chiar și în afara exercitării

activității profesionale, Consilierul juridic fiind obligat să se abțină de la săvârșirea de fapte ilegale sau contrarii dispozițiilor statutare ale asociației profesionale din care face parte, de natură a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice și bunelor moravuri sau demnității profesiei de consilier juridic.

Titlul III - Condiții de exercitare a profesiei

Art. 17 - Consilierul juridic asigură apărarea drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum și ale persoanelor juridice de drept privat și ale celorlalte entități interesate în conformitate cu Constituția și cu legile țării.

Art. 18 - În virtutea unei pregătiri profesionale deosebite și a stăpânirii perfecte a tehnicilor de asistență, consiliere și reprezentare consilierul juridic trebuie să dovedească o amănunțită cunoaștere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare.

Art. 19 - Apartenența consilierului juridic pe baza unui contract sau a unui act de numire în funcție la o entitate privată sau publică, nu aduce atingere îndatoririlor sale profesionale, oportunității de a alege metodele de lucru sau posibilității de luare a unor decizii în plan profesional.

Art. 20 - Consilierului juridic îi este interzis în exercitarea profesiei să tolereze acte ilegale. Consilierul juridic nu se poate prevala de poziția sa pentru a satisface anumite interese personale. El va refuza orice ofertă sau promisiune de avantaje ilicite și se va abține de la acte care contravin principiilor moralei și celor de ordine publică.

Art. 21 - Consilierul juridic este responsabil de concluziile și acțiunile sale în exercitarea profesiei.

Art. 22 - Profesia de consilier juridic se exercită personal de către Consilierul juridic înscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagiați, ținut de către Colegiile Consilierilor Juridici din România.

Art. 23 - Consilierul juridic va utiliza cu bună credință mijloacele tehnice și baza materială puse la dispoziție de către beneficiarul serviciilor sale.

Titlul IV - Îndatoriri profesionale și raporturile dintre consilierii juridici

Art. 24 - Consilierul juridic trebuie să asigure transparența activității sale în relațiile cu entitatea la care este angajat sau numit precum și cu terțele persoane sub rezerva respectării obligației de confidențialitate. Lipsa de transparență poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic și este interzisă cu desăvârșire.

Art. 25 - Consilierul juridic va evita desfășurarea unor activități susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor încredințate spre rezolvare sau să fie pus într-o situație care poate fi percepută ca fiind de natură să lezeze demnitatea profesiei.

Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le consideră compatibile cu competența și funcția sa.

Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dispozițiilor legale sau prezentului cod și va lua măsurile de precauție necesare pentru a evita situațiile similare.

Art. 26 - Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a entității beneficiare a serviciilor juridice. Nu poate fi considerată evităare de conflict situația în care Consilierul era obligat să intervină pentru restabilirea legalității și nu a intervenit.

Art. 27 - Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitării profesiei sale și va susține independența acesteia.

Art. 28 - Consilierul juridic va sprijini colegii în exercitarea profesiei, în aplicarea și apărarea prezentului cod. El va răspunde favorabil la cererea de consultanță a acestora și îi va ajuta în situații dificile, în limita posibilităților sale, în special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.

Art. 29 - Consilierul juridic va ține cont de opiniile și practicile colegilor în măsura în care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse în prezentul cod.

Art. 30 - Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurență neloială iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criterii de competență profesională.

Titlul V - Imaginea profesiei

Art. 31 - Relațiile între consilierii juridici se bazează pe respect reciproc și bună credință pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.

Art. 32 - Consilierul juridic trebuie să promoveze prin comportamentul său în orice circumstanțe o imagine favorabilă profesiei sale. În acest sens consilierul juridic va conștientiza consecințele posibile ale comportamentului sau profesional și ale actelor îndeplinite în exercitarea profesiei.

Art. 33 - Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizează prin asigurarea unei prestații de calitate.

Art. 34 - Exercițarea profesiei de consilier impune obligația de lărgire a orizonturilor cunoașterii profesionale.

Art. 35 - Consilierul juridic este obligat să-și desfășoare cu maximă atenție activitatea profesională și să dea dovadă de cinste și corectitudine în orice circumstanțe.

Art. 36 - Formarea imaginii profesiei de consilier este rezultatul efortului comun al tuturor reprezentanților profesiei de consilier juridic

Art. 37 - Perfecționarea continuă a profesiei de consilier juridic va fi asigurată prin fixarea și respectarea unor obiective clare, în concordanță cu tendințele generale de dezvoltare ale societății. Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici și se respectă ca atare.

Art. 38 - Celeritatea acțiunilor consilierului juridic este esențială pentru activitatea acestuia, asigurând îndeplinirea în condiții optime a sarcinilor încredințate.

Art. 39 - Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegilor pentru menținerea unui climat de legalitate și profesionalism în domeniu.

Titlul VI - Dispoziții finale

Art. 40 - Responsabilitatea profesională a consilierilor juridici este angajată pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei și actele normative în vigoare.

Art. 41 - Nerespectarea normelor deontologice atrage răspunderea consilierului juridic.

Art. 42 - Consilierul juridic sau societatea profesională pot încheia cu societățile de asigurări, polița de asigurare pentru răspundere profesională.

Art. 43 - Activitatea desfășurată de Consilierul juridic este o activitate de mijloace și nu de rezultat.

Art. 44 - Prezentul Cod deontologic intră în vigoare astăzi 24/07/2004, data adoptării de către Congresul U.C.C.J.R.

Art. 45 - Regulile de comportament profesional cuprinse în prezentul cod au fost adoptate de către Congresul U.C.C.J.R., în data de 24/07/2004, în aplicarea dispozițiilor Legii nr. 514/2003 și a Statutului profesiei.

ANEXA 8 - LEGEA PRIVIND DREPTURILE PACIENTULUI ȘI NORMELE METODOLOGICE DE APLICARE ALE ACESTEIA

CAPITOLUL I - Dispoziții generale

Art. 1 - În sensul prezentei legi:

- a) prin pacient se înțelege persoana sănătoasă sau bolnavă care utilizează serviciile de sănătate;
- b) prin discriminare se înțelege distincția care se face între persoane aflate în situații similare pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale;
- c) prin îngrijiri de sănătate se înțelege serviciile medicale, serviciile comunitare și serviciile conexe actului medical;
- d) prin intervenție medicală se înțelege orice examinare, tratament sau alt act medical în scop de diagnostic preventiv, terapeutic ori de reabilitare;
- e) prin îngrijiri terminale se înțelege îngrijirile acordate unui pacient cu mijloacele de tratament disponibile, atunci când nu mai este posibilă îmbunătățirea prognozei fatale a stării de boală, precum și îngrijirile acordate în apropierea decesului.

Art. 2 - Pacienții au dreptul la îngrijiri medicale de cea mai înaltă calitate de care societatea dispune, în conformitate cu resursele umane, financiare și materiale.

Art. 3 - Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoană umană, fără nici o discriminare.

CAPITOLUL II - Dreptul pacientului la informația medicală

Art. 4 - Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza.

Art. 5 - (1) Pacientul are dreptul de a fi informat asupra identității și statutului profesional al furnizorilor de servicii de sănătate.

(2) Pacientul internat are dreptul de a fi informat asupra regulilor și obiceiurilor pe care trebuie să le respecte pe durata spitalizării.

Art. 6 - Pacientul are dreptul de a fi informat asupra stării sale de sănătate, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la date despre diagnostic și prognostic.

Art. 7 - Pacientul are dreptul de a decide dacă mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

Art. 8 - Informațiile se aduc la cunoștință pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate. În cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se aduc la cunoștință în limba maternă ori într-o limbă pe care o cunoaște sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare. Dacă pacientul nu este cetățean român, informațiile i se aduc la cunoștință într-o limbă de circulație internațională sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare. (Legea nr. 191/2017)

Art. 9 - Pacientul are dreptul de a cere în mod expres să nu fie informat și de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

Art. 10 - Rudele și prietenii pacientului pot fi informați despre evoluția investigațiilor diagnostic și tratament, cu acordul pacientului.

Art. 11 - Pacientul are dreptul de a cere și de a obține o altă opinie medicală.

Art. 12 - Pacientul sau persoana desemnată în mod expres de acesta, conform prevederilor art. 9 și 10, are dreptul să primească, la externare, un rezumat scris al investigațiilor, diagnosticului, tratamentului, îngrijirilor acordate pe perioada spitalizării și, la cerere, o copie a înregistrărilor investigațiilor de înaltă performanță, o singură dată. (Legea nr. 50/2016)

CAPITOLUL III - Consimțământul pacientului privind intervenția medicală

Art. 13 - Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală asumându-și, în scris, răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Art. 14 - Când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență, personalul medical are dreptul să deducă acordul pacientului dintr-o exprimare anterioară a voinței acestuia.

Art. 15 - În cazul în care pacientul necesită o intervenție medicală de urgență, consimțământul reprezentantului legal nu mai este necesar.

Art. 16 - În cazul în care se cere consimțământul reprezentantului legal, pacientul trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere.

Art. 17 - (1) În cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, decizia este declinată unei comisii de arbitraj de specialitate.

(2) Comisia de arbitraj este constituită din 3 medici pentru pacienții internați în spitale și din 2 medici pentru pacienții din ambulator.

Art. 18 - Consimțământul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.

Art. 19 - Consimțământul pacientului este obligatoriu în cazul participării sale în învățământul medical clinic și la cercetarea științifică. Nu pot fi folosite pentru cercetare științifică persoanele care nu sunt capabile să își exprime voința, cu excepția obținerii consimțământului de la reprezentantul legal și dacă cercetarea este făcută și în interesul pacientului.

Art. 20 - Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat într-o unitate medicală fără consimțământul său, cu excepția cazurilor în care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului și evitării suspectării unei culpe medicale.

CAPITOLUL IV - Dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată a pacientului

Art. 21 - Toate informațiile privind starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidențiale chiar și după decesul acestuia.

Art. 22 - Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

Art. 23 - În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, acordarea consimțământului nu mai este obligatorie.

Art. 24 - Pacientul are acces la datele medicale personale.

Art. 25 - (1) Orice amestec în viața privată, familială a pacientului este interzis, cu excepția cazurilor în care această imixtiune influențează pozitiv diagnosticul, tratamentul ori îngrijirile acordate și numai cu consimțământul pacientului.

(2) Sunt considerate excepții cazurile în care pacientul reprezintă pericol pentru sine sau pentru sănătatea publică.

CAPITOLUL V - Drepturile pacientului în domeniul reproducerii

Art. 26 - Dreptul femeii la viață prevalează în cazul în care sarcina reprezintă un factor de risc major și imediat pentru viața mamei.

Art. 27 - Pacientul are dreptul la informații, educație și servicii necesare dezvoltării unei vieți sexuale normale și sănătății reproducerii, fără nici o discriminare.

Art. 28 - (1) Dreptul femeii de a hotărî dacă să aibă sau nu copii este garantat, cu excepția cazului prevăzut la art. 26.

(2) Pacientul, prin serviciile de sănătate, are dreptul să aleagă cele mai sigure metode privind sănătatea reproducerii.

(3) Orice pacient are dreptul la metode de planificare familială eficiente și lipsite de riscuri.

CAPITOLUL VI - Drepturile pacientului la tratament și îngrijiri medicale

Art. 29 - (1) În cazul în care furnizorii sunt obligați să recurgă la selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament care sunt disponibile în număr limitat, selectarea se face numai pe baza criteriilor medicale.

(2) Criteriile medicale privind selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament se elaborează de către Ministerul Sănătății și Familiei în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se aduc la cunoștința publicului.

Art. 30 - (1) Intervențiile medicale asupra pacientului se pot efectua numai dacă există condițiile de dotare necesare și personal acreditat.

(2) Se exceptează de la prevederile alin. (1) cazurile de urgență apărute în situații extreme.

Art. 31 - Pacientul are dreptul la îngrijiri terminale pentru a putea muri în demnitate.

Art. 32 - Pacientul poate beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual, material și de sfaturi pe tot parcursul îngrijirilor medicale. La solicitarea pacientului, în măsura posibilităților, mediul de îngrijire și tratament va fi creat cât mai aproape de cel familial.

Art. 33 - Pacientul internat are dreptul și la servicii medicale acordate de către un medic acreditat din afara spitalului.

Art. 34 - (1) Personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare nu are dreptul să supună pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze altfel decât prevăd reglementările de plată legale din cadrul unității respective.

(2) Pacientul poate oferi angajaților sau unității unde a fost îngrijit plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii.

Art. 35 - (1) Pacientul are dreptul la îngrijiri medicale continue până la ameliorarea stării sale de sănătate sau până la vindecare.

(2) Continuitatea îngrijirilor se asigură prin colaborarea și parteneriatul dintre diferitele unități medicale publice și nepublice, spitalicești și ambulatorii, de specialitate sau de medicină generală, oferite de medici, cadre medii sau de alt personal calificat. După externare pacienții au dreptul la serviciile comunitare disponibile.

Art. 36 - Pacientul are dreptul să beneficieze de asistență medicală de urgență, de asistență stomatologică de urgență și de servicii farmaceutice, în program continuu.

CAPITOLUL VII - Sancțiuni

Art. 37 - Nerespectarea de către personalul medicosanitar a confidențialității datelor despre pacient și a confidențialității actului medical, precum și a celorlalte drepturi ale pacientului prevăzute în prezenta lege atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, conform prevederilor legale.

CAPITOLUL VIII - Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 38 - (1) Autoritățile sanitare dau publicității, anual, rapoarte asupra respectării drepturilor pacientului, în care se compară situațiile din diferite regiuni ale țării, precum și situația existentă cu una optimă.

(2) Furnizorii de servicii medicale sunt obligați să afișeze la loc vizibil standardele proprii în conformitate cu normele de aplicare a legii.

(3) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Sănătății și Familiei elaborează normele de aplicare a acesteia, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 39 - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 40 - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă art. 78, 108 și 124 din Legea nr. 3/1978 privind asigurarea sănătății populației, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 54 din 10 iulie 1978, precum și orice alte dispoziții contrare.

NORMELE DE APLICARE A LEGII DREPTURILOR PACIENTULUI

Art. 1 - Unitățile sanitare, denumite în continuare unități, furnizori de servicii medicale, atât din sectorul public, cât și din cel privat, care acordă îngrijiri de sănătate sau îngrijiri terminale și în care sunt efectuate intervenții medicale, au obligația de a furniza pacienților informații referitoare la:

- a) serviciile medicale disponibile și modul de acces la acestea;
- b) identitatea și statutul profesional al salariaților din cadrul unității sanitare, furnizor de servicii medicale;
- c) regulile pe care trebuie să le respecte pe durata internării în unități cu paturi;
- d) starea de sănătate;
- e) intervențiile medicale propuse;
- f) riscurile potențiale ale fiecărei proceduri care urmează a fi aplicată;
- g) alternativele existente la procedurile propuse;
- h) date disponibile rezultate din cercetări științifice și activități de inovare tehnologică referitoare la diagnosticul și tratamentul afecțiunii pacientului;
- i) consecințele neefectuării tratamentului și ale nerespectării recomandărilor medicale;
- j) diagnosticul stabilit și prognosticul afecțiunilor diagnosticate.

Art. 2 - (1) Unitățile trebuie să asigure accesul egal al pacienților la îngrijiri medicale, fără discriminare pe bază de rasă, sex, vârstă, apartenență etnică, origine națională, religie, opțiune politică sau antipatie personală.

(2) Fiecare unitate trebuie să cuprindă în regulamentul propriu de organizare și funcționare prevederi referitoare la obligația personalului angajat privind dreptul pacienților la respectarea persoane umane.

Art. 3 - Unitățile trebuie să utilizeze toate mijloacele și resursele disponibile pentru asigurarea unui înalt nivel calitativ al îngrijirilor medicale.

Art. 4 - În situația în care intervențiile medicale sunt refuzate de către pacienți care își asumă în scris răspunderea pentru decizia lor, acestora trebuie să li se explice consecințele refuzului sau opririi actelor medicale.

Art. 5 - În situația în care este necesară efectuarea unei intervenții medicale unui pacient care nu își poate exprima voința, personalul medical poate deduce acordul acestuia dintr-o exprimare anterioară a voinței, dacă aceasta este cunoscută.

Art. 6 - (1) În situația în care pentru efectuarea unei intervenții medicale se solicită consimțământul reprezentantului legal al pacientului, acesta trebuie să fie implicat în adoptarea deciziei, în limitele capacității sale de înțelegere.

(2) În situația în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, unitățile au obligația efectuării în cel mai scurt timp posibil a demersurilor pentru constituirea comisiei de arbitraj de specialitate, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Art. 7 - (1) Fotografiera sau filmarea pacienților în unități, în cazurile în care imaginile sunt necesare pentru stabilirea diagnosticului și a tratamentului sau pentru evitarea suspectării unei culpe medicale, se efectuează fără consimțământul acestora.

(2) În toate situațiile care nu sunt prevăzute la alin. (1) unitățile sunt obligate să asigure obținerea consimțământului scris pacientului, prin completarea formularului "Acordul pacientului privind filmarea/fotografierea în incinta unității sanitare", prevăzut în anexa nr. 1 la prezentele norme.

Art. 8 - (1) Participarea la activități de cercetare științifică medicală a persoanelor care nu sunt capabile să își exprime voința poate fi realizată numai după obținerea consimțământului reprezentanților legali și numai în situația în care cercetarea respectivă este efectuată și în interesul pacientului.

(2) Acordul pacientului este obligatoriu în cazul participării sale la învățământul medical și se exprimă în scris, prin completarea formularului "Acordul pacientului/reprezentantului legal privind participarea la învățământul medical", prevăzut în anexa nr. 2 la prezentele norme.

Art. 9 - (1) Unitățile trebuie să asigure accesul neîngrădit al pacienților la datele medicale personale.

(2) Solicitarea privind comunicarea datelor medicale personale se adresează instituției medicale în scris, prin completarea formularului "Solicitare privind comunicarea documentelor medicale personale", prevăzut în anexa nr. 3 la prezentele norme.

(3) Eliberarea copiilor documentelor medicale solicitate se face de către unitățile sanitare în termen de maximum 48 de ore de la înregistrarea solicitării.

(4) Eliberarea copiilor documentelor medicale solicitate se face după completarea de către pacient a formularului "Declarație privind comunicarea documentelor medicale personale", prevăzut în anexa nr. 4 la prezentele norme.

Art. 10 - (1) În situațiile în care se solicită informații cu caracter confidențial, unitățile au obligația să asigure respectarea cadrului legal privind furnizarea acestora.

(2) În situațiile în care datele referitoare la viața privată, familială a pacienților influențează pozitiv stabilirea diagnosticului, tratamentul sau îngrijirile acordate, unitățile le pot utiliza, dar numai cu consimțământul acestora, fiind considerate excepții cazurile în care pacienții reprezintă pericole pentru ei înșiși sau pentru sănătatea publică.

Art. 11 - (1) La internare sau pe parcursul furnizării serviciilor de sănătate, după caz, medicul curant are obligația să aducă la cunoștința pacientului faptul că are dreptul de a cere să nu

fie informat în cazul în care informațiile medicale prezentate i-ar cauza suferință, precum și dreptul de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

(2) Acordul pacientului privind desemnarea persoanelor care pot fi informate despre starea sa de sănătate, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale se exprimă în scris, prin completarea formularului "Acordul pacientului privind comunicarea datelor medicale personale", prevăzut în anexa nr. 5 la prezentele norme.

Art. 12 - În situațiile în care sarcina reprezintă un factor de risc major și imediat pentru sănătatea femeii gravide, se acordă prioritate salvării vieții mamei.

Art. 13 - În asigurarea serviciilor din domeniul sănătății reproducerii, unitățile trebuie să asigure condițiile necesare alegerii de către pacienți a celor mai sigure metode din punct de vedere al eficienței și lipsei de riscuri.

Art. 14 - (1) Unitățile au obligația de a asigura efectuarea de intervenții medicale asupra pacientului numai dacă dispun de dotările necesare și de personal acreditat.

(2) Intervențiile medicale asupra pacientului pot fi efectuate în absența condițiilor prevăzute la alin. (1) numai în cazuri de urgență apărute în situații extreme.

Art. 15 - Unitățile pot asigura, la cererea pacientului sau a familiei acestuia, cadrul adecvat în care acesta poate beneficia de sprijinul familiei și al prietenilor, de suport spiritual și material pe tot parcursul îngrijirilor medicale.

Art. 16 - (1) La cererea pacienților internați, unitățile cu paturi trebuie să asigure condițiile necesare pentru obținerea de către aceștia a altor opinii medicale, precum și pentru acordarea de servicii medicale de către medici acreditați din afara unității.

(2) Plata serviciilor medicale acordate pacienților internați de către medicii prevăzuți la alin. (1) se efectuează în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

ANEXA Nr. 1 la norme - Acordul pacientului privind filmarea/fotografierea în incinta unității sanitare

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal
. . . , îmi exprim acordul de a fi filmat/fotografiat în incinta unității medicale în scopuri care le exclud pe cele medicale, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

X Data / /

(semnătura pacientului care își exprimă acordul pentru filmare/fotografiere)

Subsemnatul, , medicul în grija căruia se află pacientul, sunt de acord ca acesta să fie filmat/fotografiat în incinta unității medicale, acest fapt nefiind de natură a dăuna pacientului.

X Data / /

(semnătura medicului care îngrijește pacientul)

ANEXA Nr. 2 la norme - Acordul pacientului/reprezentantului legal privind participarea la învățământul medical

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal
., îmi exprim acordul de a participa la învățământul medical și pentru ca informațiile de
specialitate despre starea mea de sănătate să fie folosite în procesul de învățământ, aceasta
fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

Subsemnatul, (numele și prenumele reprezentantului legal) cod numeric
personal, în calitate de reprezentant legal al pacientului*, îmi exprim
acordul pentru participarea acestuia la învățământul medical și pentru ca informațiile de
specialitate despre starea sa de sănătate să fie folosite în procesul de învățământ, aceasta
fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

* Se completează în cazul minorilor sau majorilor fără discernământ, precum și în cazul
majorilor cu pierdere temporară a capacității de exercițiu.

X Data / /

(semnătura pacientului/reprezentantului legal care își exprimă acordul pentru
participarea la învățământul medical)

ANEXA Nr. 3 la norme - Solicitare privind comunicarea documentelor medicale personale

Către (denumirea instituției medicale)

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal
., vă solicit prin prezenta să îmi furnizați, în copie, următoarele documente medicale
referitoare la starea mea de sănătate și la actele medicale efectuate:

Subsemnatul, (numele și prenumele reprezentantului legal), cod numeric
personal, în calitate de reprezentant legal al pacientului* (numele și
prenumele pacientului), vă solicit prin prezenta să îmi furnizați, în copie, următoarele
documente medicale referitoare la starea sa de sănătate și la actele medicale efectuate:

* În cazul minorilor, majorilor fără discernământ și a majorilor cu pierdere temporară a
capacității de exercițiu.

Subsemnatul, (numele și prenumele împuternicitului), cod numeric personal
., în calitate de împuternicit al pacientului* (numele și prenumele
pacientului), vă solicit prin prezenta să îmi furnizați, în copie, următoarele documente
medicale referitoare la starea sa de sănătate și la actele medicale efectuate:

* Se anexează acordul pacientului privind comunicarea datelor medicale.

Documente medicale solicitate în copie:

- 1.
- 2.
- ...

X Data / /

(semnătura persoanei care a solicitat documentele medicale)

ANEXA Nr. 4 la norme - Declarație privind comunicarea documentelor medicale personale

Subsemnatul,, cod numeric personal, declar că mi-au fost înmânate în urma solicitării mele adresate instituției medicale (denumirea instituției medicale) copii ale următoarelor documente:

Documente medicale înmânate în copie:

1.

2.

...

X Data / /

(semnătura persoanei care a primit copii ale documentelor medicale)

ANEXA Nr. 5 la norme - Acordul pacientului privind comunicarea datelor medicale personale

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal, îmi exprim acordul ca informațiile despre starea mea de sănătate și datele mele medicale să fie comunicate către persoanele enumerate mai jos, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

Subsemnatul, (numele și prenumele reprezentantului legal), cod numeric personal, în calitate de reprezentant legal al pacientului*, îmi exprim acordul ca informațiile despre starea acestuia de sănătate și datele sale medicale să fie comunicate către persoanele enumerate mai jos, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

* Se completează în cazul minorilor sau al majorilor fără discernământ, precum și în cazul majorilor cu pierdere temporară a capacității de exercițiu.

Numele și prenumele persoanei/persoanelor indicate de pacient/reprezentant legal	Calitatea persoanei (grad de rudenie/altă relație)
--	--

1.

2.

...

X Data / /

(semnătura pacientului/reprezentantului legal care își exprimă acordul pentru comunicarea datelor medicale personale ale pacientului reprezentat)

Am retras accesul la datele cu caracter confidențial privind starea mea de sănătate domnului/doamnei

X Data / /

(semnătura pacientului/reprezentantului legal care își exprimă retragerea acordului pentru comunicarea datelor medicale)

